

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55090

hr. 36 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 4. September 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Dejstva govorijo za dokončno Zmago!

Na pragu petega vojnega leta - Prednosti nemških pozicij so neovrgljive. Jamstva teritorialnega značaja ima v rokah Nemčija in ne sovražni tabor - Z mirno vestjo v peto leto velikega obračuna s silami teme

3. septembra 1939 sta Francija in Velika Britanija napovedali Nemčiji vojno, ker nista hoteli, da bi se nemško mesto Danzig vrnilo Nemčiji in da bi se nemško-poljski odnosi uredili tako, kakor bi to odgovarjalo interesom i Nemčije i nekdanje Poljske. Zapadni veleizli sta raje riskirali vojno in celo drugo svetovno vojno, samo da bi lažje intervenirali v zadevi, ki nikakor ni prizadevala njunih interesov. Francija in Anglija sta upali, da bosta zlomili moč vzpenjajoče se Nemčije in da bosta na ta način rešili trilo stavbo plutodemokracije. Po štirih letih borbe z ameriško pomočjo — Francija je padla pod nemškimi udarci že v drugem letu vojne — lahko Anglija sedaj ugotavlja, da sedi zopet na enem izmed evropskih otokov, dočim ji je Evropa kot celota zabranjena.

Ko prestopamo prag petega leta te ogromne vojne, je prav, da si ogledamo položaj, v katerem se nahajata oba sovražna tabora, predvsem pa Nemčija s svojimi zavezniki. Trezna presoja, ki je tu edinole na mestu, nam pravi, da je bilo poleg velikega števila zgodovinskih zmag in podvigov v teh štirih letih tudi izgub in udarcev, toda vse te izgube in vsi ti udarci so bili z nemške strani vkalkulirani že od vsega početka. Vsaka vojna vsebuje tudi nevesčnosti, ki pa v tem slučaju nikakor ne morejo omajati nemške zavesti, da pride prej ali slej dan dokončne zmage nad silami teme. V presoji vojnega položaja, kakor se nam razodeva z vidika štiriletnega poteka, gre glavna beseda edinole dejstvu. Dejstva pa govorijo tako jasno in glasno, da jih pravzaprav ne bi bilo treba komentirati, ako večina ljudi ne bi bila spričo živčne vojne tako pozabljiva, da ji je treba dopovedovati celo stvari, ki so se odigrale pred dobrim pol letom.

Dejstva torej govorijo, da se obramba Evrope ne odigrava morda v zapadni Nemčiji ali morda ob Visli, temveč na atlantskih obali, globoko na jugu Italije, ob Kubanu, na Miusu, ob Doncu in ob Ladokem jezeru. Lahko si pa ogledamo sliko vojnega položaja tudi z druge strani in takoj bomo videli, česar naši sovražniki v štirih letih vojskovanja niso dosegli. Po štirih letih borbe, kakor je ne pomni svetovna zgodovina, ima Nemčija s svojimi zavezniki v rokah vsa teritorialna jamstva za dokončno zmago. Noben Anglež in noben Amerikaneec si ni mislil, da bo treba celih štirih let in največjih naporov za tolikan pričakovani skok na Sicilijo. Mnogim našim čitateljem pa ni znano, da so Angleži — vsekakor v prigodni pesmi — obešali svoje perilo že na Siegfriedovo črto, kar nikakor ni motilo Nemcev, da so vrgli Angleže korak za korakom iz vseh kontinentalnih položajev. Evropa, ki so jo pred štirimi leti v duhu zavojevali, morajo sedaj oblegati in jim ni dano, da bi jo v naskoku zavzeli.

PK-Kriegsbericht Eitel Lange (Scherl)

Im Hauptquartier des Reichsmarschalls
Reichsmarschall Hermann Göring im Gespräch mit Generalmajor Galland, Generaloberst
Loerzer und Reichsminister Speer

Priznati je treba, da je bila izguba Sicilije za silo osi udarec, toda nemško vojno vodstvo ni doživel po umiku iz Sicilije nič takega, kar bi se lahko vsaj približno primerjalo z nekdanjim angleškim umikom pri Dänkirchenu. Nemška mojsterska strategija je preprečila tisto, kar so želeli izvesti Anglo-Amerikanci, in je prepeljala z otoka na celino popolnoma v redu skoraj 20.000 ton streliva, materijala itd., povrh pa še vse nemške in italijanske čete z vsem težkim orožjem. V Siciliji so sovražniki v ostalem prejeli nauk, kaj jih čaka, ako bi poskusili napad na evropsko trdnjavo. Oni dobro vedo, kakšne žrtve jih čakajo, ko so vendar spoznali, da je bilo treba dobrih pet tednov, predno so z največjo premočjo na ljudeh in materijalu dosegli na Siciliji svoj cilj. Ako pa pogledajo naši sovražniki iz zapadnega tabora na vzhodno fronto, se jim nudi slika nemške fronte, ki je sovjeti tudi s svojo tretjo ofenzivo niso zamoogli prodreti. Nemčije torej sovjetska premoč nikjer ni zlomila, kakor je ne zlomi doma bombni teror anglo-ameriških letalskih gangsterjev.

Ako premotimo politično stran vojnega položaja, se nam nudijo čudna protislovja, zadevajoča sovražni tabor. Anglija in Amerika sta izzvali to vojno pred štirimi leti, da bi obvarovali Poljsko pred nemško »težnjo proti vzhodu«. Medtem pa sta Anglija in Amerika nujno obljubili ne samo Poljsko, temveč tudi yso Evropo. Sovjetski Uniji kot plen za pomoč v tej vojni, ki naj reši plutodemokracijo pred propadjo. Kar se pa tiče Anglije, izgubila svoj upliv na račun Zedinjenih držav, ki so si zavarovale na vseh možnih točkah svetovne oble svoja oporišča. Pričelo je s 50 starimi rušilci, ki jih je Anglija nujno potrebovala v prvih mesecih svojega vojskovanja. Tako je Anglija takorekoč za skledo leče prodala svojo hegemonijo

na morju in v zraku. Dedščino angleškega imperija prevzemajo torej Rooseveltove Zedinjene države. Ko bi bili angleški lordi l. 1939 vedeli, da bo Anglija morala žrtvovati tolike zaloge svojega upliva na svetovno dogajanje, se radi Danzig-a prav gotovo ne bi bili spustili v tako nevarno početje. Treba je torej odtehtati, kaj je Anglija v tej vojni hotela pridobiti in kaj je medtem vse izgubila. Le tedaj bomo pravilno vrednotili pozicije, na katerih se nahajata oba sovražna vojna tabora.

Kar se pa tiče boljševizma, ki je nameraval vdreti v srce Evrope, tudi njegove pozicije niso niti najmanj rožnate. Boljševizem se mora boriti globoko v svoji deželi že tretje leto. Žrtvoval je na stotine divizij in več tisoč tankov in letal s malenkostnim uspehom, da so se vtihotapili v popolnoma razdejana mesta, ki jih je nemško vojno vodstvo po svoji volji radi strateških vidikov prepustilo sovražniku. Nobenega dvoma ni, da je vojaški stroj Sovjetske Unije ni popolnoma razbit. Toda dosedanje izkušnje so pokazale, da se v teku neprestanih izgub ljudstva in materijala končno obrabi tudi največja vojna mašinerija. Vprašanje je le, kako dolgo se bo vrtil proces obrabljanja sovjetskih sil. Izven dvoma pa je in ostane, da boljševizem svojega cilja nikakor ne bo dosegel.

Da se je nemški vojaški in politični položaj od l. 1939 stalno izboljševal in da poveljuje Nemčija danes vsej trdnjavi Evrope, je nedavno dokazal minister dr. Goebbels s prepričevalnimi argumenti. Nemčija je izkoristila vsak dan v tej vojni, da si je zavarovala kar sproti svoj položaj, v katerem se lahko upre vsakemu sovražnemu navalu. Pozicije, ki jih je zavzela Nemčija v teh štirih letih, so tako trdne, da jih po vsej pravici lahko imenujemo fundament bodoče dokončne zmage. Zavedamo se marsikatero nevarnosti, ki nas še čaka na

Novi uspehi nemških pomorskih in letalskih sil

Meseca avgusta potopljenih več vojnih ladij in 377.000 brit. sovražne plovbe
Velike vrzeli v sovražnih bombniških odredih

Pri zavračanju sovražnih bombniških napadov na južnoitalijanska mesta so nemški lovci in artileristi pretekli četrtek zbili devet bombnikov. Zapadno od rta Ortegali je bil potopljen neki sovražni rušilec z letalske bombe. V letalskih bojih nad Atlantikom in pri napadih na neka mesta zapadnega naseljenega ozemlja je izgubil sovražnik osem letal. Pet nadaljnjih sovražnih letal so zbila nemška vovalna vozila v vodovju frizijskih otokov.

Kakor je razvidno iz poročila z dne 27. avgusta, so hitra nemška letala uspešno bombardirala sovažne transportnike, čolne za izkrcavanje in dovozna skladišča na Siciliji. Nad južno Italijo je bilo v četrtek zbitih šest sovražnih letal. Sovražni bombniški odredi so bombardirali mesto Tarent in nekatere občine v pokrajini Napulj. V noči na 27. avgust so težka nemška letala napadla zbirališče ladij v alžirski luki. Poleg neke vojne ladje je bilo zadetih sedem transportnih ladij z bombami vseh kalibrov. Nad južno Italijo so zbili Nemci po sobotnem poročilu osem sovražnih letal. Neka nemška podmornica je potopila v Sredozemskem morju iz dobro zavarovane spremljave neko angleško križarko razreda »Aurora« (5200 ton), dočim je druga nemška podmornica težko poškodovala s torpedom neko drugo križarko. Zapadno od rta Finisterre je zgorela neka sovražna križarka v sled dejstva nemških bomb. Neki sovražni rušilec, ki je bil tudi zadet, pa se je po eksploziji potopil. Nad zapadnim naseljenim ozemljem je bilo v soboto zbitih 15 sovražnih letal. V noči na soboto so močni angleški letalski odredi bombardirali mesto Nürnberg ter povzročili izgube med prebivalstvom in močna razdejavanja v stanovanjskih delih, na cerkvah, bolnišnicah in kulturno-zgodovinskih spomenikih. Po dotedanjih poročilih so zbili 60 bombnikov.

Hitra nemška letala so po poročilu z nedelje zadela z bombami štiri srednje velike ladje v luki Augusta. Okrog Napulja in ob obali Sardinije so nemški lovci v soboto zbili enajst sovražnih letal. Nemške podmornice so v Sredozemskem morju potopile tri ladje s skupno 20.000 brit. Nek velik transportnik je bil težko zadet s torpedi.

V vodovju luke Augusta so nemška in italijanska letala uničila dve petrolejski ladji s skupno 16.000 brit in še neki dve drugi ladji štiri tovarne ladje so bile težko poškodovane. V zapadnem Sredozemskem morju so težke nemške letalske bombe za-

dele sovražno bojno ladjo in neko križarko. Sovražnik je medtem bombardiral mesto Ortei, okoli Napulja, pokrajino Salerno in Catanzaro.

Nemški letalci so v področju Napulja zbili 26 sovražnih letal. Močni sovražni letalski odredi so bombardirali v noči na 31. avgust zapadno Nemčijo, zlasti mesti München, Gladbach in Rheidt. Razdejavanja in trtve civilnega prebivalstva so obsežne. 25 napadalcev so pri tem zbili na tla. Nemške podmornice so potopile v Sredozemskem morju in v Atlantiku pet ladij s skupno 34.000 brit, povr pa še rušilca in štiri tovarne jadernice. Torpedirale so še neko petrolejsko ladjo z 10.000 brit.

Po poročilu z dne 1. septembra so nemške dalekometne baterije obstreljevale neko skupino sovražnih vojnih ladij pred angleško obalo. Ena izmed vozil je zgorelo. V noči na 1. september so

močni angleški letalski odredi napadli Berlin. Obramba je uspešno razbila velenapad, ki je prišel ob svoj koncentrični učinek. V nekaterih predmetjih in v okolici so nastala deloma znatna razdejavanja. Prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. Po dotedanjih sporočilih je bilo zbitih 47 sovražnih letal.

Nemška vojna mornarica je skupno s letalstvom potopila v avgusta dve križarki, šest rušilcev, eno podmornico, 1 minolovca in pet hitrih čolnov. Poškodovala pa je eno bojno ladjo, deset križark, deset rušilcev, pet hitrih čolnov in pet drugih vojnih vozil. Mimo tega je bilo uničenih 70 trgovskih ladij s skupno 377.000 brit in štiri transportne jadernice. Zadetih pa je bilo 125 drugih ladij s skupno 580.000 brit. Poškodbe dela teh ladij so bile tako velike, da je računati z njih izgubo.

Dogodki na vzhodni fronti

Tudi v preteklem tednu so se razbili vsi sovjetski napadi ob jekleni nemški obrambi — Neprimerno velike sovjetske izgube na ljudeh in materialu

Ob Miusu so doživeli boljševiki pretekli četrtek pri opetovanih napadih težke izgube. Pri Isjumu so Nemci zavrnili sovražni poskus prodora nemške fronte ter vrgli boljševike na njihova izhodišča. Pri tem so Nemci v protisunko pridobili na terenu. Zapadno od Harkova je napadal sovražnik s močnimi pehotnimi in oklopnimi odredi na široki fronti. Nemci so ga zavrnili deloma v bojih od moza do moza. V sredo so izgubili boljševiki 253 tankov.

V bojih ob Miusu je neka močna nemška skupina udarila v sovražni bok ter zavrnila sovjetske ob velikih izgubah za nasprotnika. Pri Isjumu so hkrati nemške čete zavrnile na raznih odsekih več sovražnih napadov. Prav tako so bili zavrnjeni vsi sovjetski napadi južno in zapadno od Harkova, kjer so boljševiki izgubili nad sto tankov. V sredo je sovražnik ponovil svoje napade v prostoru jugozapadno in južno od Orela. Kljub vsem zaletom mu ni uspelo prodreti nemške fronte. Sovražnik je beležil težke izgube na ljudeh in materialu. Izgubil je 218 tankov. Na visokem severu so nemški letalski odredi uničili 26 sovjetskih letal.

V petek so nemške čete zrušile ob Miusu, okrog Harkova in pri Orelu vse sovjetske napade ter pri tem uničile 161 sovjetskih tankov. Sovražne odrede, ki so mimo grede vdrl v nemške postojanke, so Nemci v krepkih protisunkih uničili. 26. in 27. avgusta so nemški lovci zbili 104 sovjetska letala. Po poročilu z dne 29. avgusta so divjali na sred-

njem in južnem odseku fronte izredno hudi boji, ki so se stopnjevali na žariščih, kjer so se odigravali množinski spopadi tankov in letal.

30. avgusta je poudarilo nemško vrhovno poveljstvo v svojem poročilu, da boljševikom v bitkah, ki besne že od 5. julija t. l., ni nikjer uspelo prodreti nemške fronte. Kjer je sovražnik s svoje brezobzirno premočjo vdrl v nemške postojanke, ga je nemška pehota skupno z drugimi rodi orožja v zagrizeni obrambi zaustavila in mu iztrgala zavzeto ozemlje. Kjer so se nemške čete izogibale, se je to izvršilo v redu in po uničenju vseh objektov, ki bi sovražniku lahko koristili. Vse to se je zgodilo zgolj radi skrajšanja fronte in da bi se tako pridobilo nove rezerve. Na južnem odseku fronte so nemške čete izpraznile popolnoma razrušeno mesto Taganrog.

Tudi 30. avgusta so se odigravali na srednjem in južnem odseku vzhodne fronte izredno hudi in krvavi boji. Zbitih je bilo 91 sovjetskih tankov.

Po poročilu, izdanem 1. septembra, so se zrušili sovražni napadi ob obrambi romunskih čet na Kubanskem mostišču. Zapadno od Miusa, zapadno od Harkova, v področju Rylska, Sevska in zapadno od Vjasma so se izjalovili sovjetski napadi deloma v bojih od moza do moza. Na severu vzhodne fronte je bilo razmeroma mirno. 31. avgusta so izgubili boljševiki 184 tankov. Pred lukko Jejak je bila potopljena neka sovražna topničarka.

Anglija se odpoveduje Balkanu?

Emigrantski odbori se preselijo iz Kaira v Moskvo

Kakor poročajo iz Ankare, je preložitve sedeža grške, jugoslovanske in češke emigrantske »vlade« iz Londona v Kairo le začasna značaja. V Moskvi so mnenja, da je to le etapa na poti v Moskvo. V tem pogledu so se že vršila pogajanja Moskve z omenjenimi odbori. V Moskvi imajo baje že pripravljene uradne prostore za imenovane emigrantske odbore. Smisel teh ukrepov Moskve je v tem, da bi te odbore še bolj odtujili Angležem.

V tem smislu so se sredi avgusta vršila v Ankari pogajanja med sovjetskim poslanikom Simodragovim in diplomatskimi zastopniki grške, jugoslovanske in češke emigrantske vlade. Moskva je predložila omenjenim odborom sklep posebnih pogojev, ki naj bi uredile tudi povojne odnose Moskve do omenjenih dežel. Z drugimi besedami: te pogodbe naj bi zavarovale upliv Moskve na jugovzhod Evrope. To zavarovanje upliva Moskve na Balkan bi bila prva etapa na poti popolne priključitve in pozneje seveda tudi sovjetizacije jugovzhodnih dežel. Razumljivo je, da bi v tem slučaju izginili dinastiji Grčije in Jugoslavije. Te načrte sta najprej razpravljala v Londonu dr. Beneš in takratni sovjetski veleposlanik Majski. Dr. Beneš, ki je bodočnost svoje nove »Seškoslovanske« itak

popolnoma prepustil Sovjetiji, je iz svoje iniciative izdelal natančne načrte za čim najtesnejše sodelovanje evropskega jugovzhoda s Sovjetijo. Iz vsega tega sledi, da se je Anglija umaknila iz Balkana in da je prepustila to interesno področje boljševikom. Nemška vojska skrbi za to, da se to angleško izdajstvo ne bo uresničilo.

□ Dvoletnica srbske vlade generala Nedića. Dne 29. avgusta je praznovala srbska vlada generala Nedića dvoletnico svojega obstoja in delovanja. Srbsko časopisje je ob tej priliki ugodno in povoljno popisalo in ocenilo delo vlade ter posebno podčrtalo sledeče storitve: Delo poljanjevanja o komunizmu, rešitev prehranjevalnega problema, vzpostava miru, reda in varnosti v deželi, socialno skrb za begunce, vojne ujetnike in njihove svojce, velik gospodarski obnovitveni načrt, ki je v izvedbi ter obnovev šolskega pouka širom dežele.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drau, Badgauerstr.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebeldes

tej poti, toda mi poznamo tudi svojo lastno moč. Iz te moči pa črpamo zavest, da je ni sile, ki bi nas v zvestobi do Führer-ja in njegovih sodelavcev odvrnila od končnega cilja: totalne zmage v totalni vojni. Verujemo v veliko nalogo, ki nam jo je poverila zgodovina. Vera, ki je porojena iz zgodovinskih vidikov, nam zapoveduje, da se moramo boriti in delati vse dotlej, dokler kot zmagovalci ne bomo započeli velikega dela evropske in svetovne obnove. Imamo zavest, da je Nemčija v prvi fazi vojskovanja premagala vse svoje kontinentalne sovražnike. Odslej je gospodarica Evrope. Vsa Evropa s svojimi delovnimi silami, tovarnami in agrarno produkcijo je vprežena v voz nemškega vojskovanja. Globoko v sovjetskem ozemlju je nemška vojska zaustavila sovjetski valjar, ki bi bil imel drobiti nemška mesta in pokrajine. Tudi sovražno ozemlje je vpostavljen v prid nemškega vojnega potenciala. Sovražnik je moral prehajati k svojim ofenzivam, da bi Nemcem iztrgal gospodarsko važna področja, toda povsod stoji zid nemške jeklene obrambe. Anglo-amerikanski letalski terorji se uspešno zoperstavljajo obrambi, ki je uničila z letali vred več tisoč mož letalskega osebja. Na svetovnih oceanih je bilo doslej uničenih 33,4 milijonov brit. sovražne dovozne in oskrbovalne plovbe, ki je za sovražni tabor v teku vojne takorekoč nenadomestljiva. V Vzhodni Aziji pa kontrolira japonski zaveznik ogromen prostor, ki ga je zavojal v zimskih mesecih l. 1941/42. Tako je Japonija privezala močne sovražne sile, mimo tega pa je prisilila Zedinjene države k vojskovanju na dveh frontah, kar niti najmanj ni bilo predvideno.

Nemška vojska stopa z resnostjo, ki odlikuje nemškega človeka, v peto leto tega gigantskega svetovnega obračuna. Pri tem se dobro zaveda, da mu kuje domovina orožje in da mu prideluje kruh, ki ga potrebuje za kronanje vseh dosedanjih zmag v obliki dokončne zmage nad vsemi sovražniki.

Die gnadenlosen Kämpfe

Kleinkrieg in Osten

Von Kriegsbericht Hans Volkhardt

PK Wenn im Wehrmachtbericht manchmal der im Stellungskrieg stehenden Frontabschnitte im Osten mit dem lapidaren Satz »An der übrigen Ostfront nur örtliche Kämpfe« Erwähnung getan wird, so liegt in dieser Aussage kein Urteil über die Größe oder Geringfügigkeit der Kampfleistung der dort eingesetzten Truppenverbände. Es ist nur eine summarische Zusammenfassung jener kriegerischen Ereignisse, die neben den jeweiligen Schwerpunkten des Kampfes im Osten abrollen. Indessen darf nicht verkannt werden, daß dieser örtliche Krieg in seiner Summierung wie die großen Schlachten ein fühlbarer Aderlaß an den Kräften des Feindes ist. Nichts wäre verkehrter, als die Meinung, in solchen Kampfabschnitten wäre »nichts los« so zu deuten, als ob dort kaum noch ein kriegsmäßiger Zustand vorhanden sei, vielmehr der Krieg sich in der Gestalt eines harmlosen, schläfrigen Gepläts über die Zeiten hinziehe.

Plötzlichkeit des Szenenwechsels

Die Lerchen, die an den schönen Sommertagen über dem Niemandsland aufsteigen, nehmen gewiß wie jene bunten, leuchtenden Blumen, die im Vorfeld sich neigend dem Sommerwind grüßen, die Sinne der Grenadiere gefangen. Es ist gut, diese unberechenbaren Augenblicke der Ruhe voll auskosten, denn vielleicht schon in der nächsten Stunde scheuchen der hämmernde Schlag berstender Feindgranaten und das nervöse Tackern der Maschinengewehre die ein wenig in verträumten Bezirken wandernden Gedanken jäh auf und treiben sie in den engen Knaul der herben, gegenwärtigen Wirklichkeit zurück. Wie oft und wann das geschehen mag, läßt sich niemals sagen, denn auch dieser Stellungskrieg liebt die Plötzlichkeit des Szenenwechsels. Seine Unberechenbarkeit erfordert eine stete Wachsamkeit und Bereitschaft und ist eine dauernde Gefährdung des kargen Lebens in den Gräben des Hauptkampfgebietes.

Wir sind im Mittelabschnitt der Ostfront zumeist im Besitz des günstigeren Geländes. Unsere Hauptkampflinie und die Stellungen unserer Gefechtsvorposten haben geländebeherrschende Punkte, die es ermöglichen, feindliche Angriffsabsichten rechtzeitig zu erkennen und niederzuhalten. Die Sowjets, verbissen im Willen, uns dieser Vorteile zu berauben, tasten mit nächtlichen Spähtruppen unaufhörlich unserer Kampflinie ab und setzen in plötzlichen Stoßtruppunternehmen immer wieder zahlenmäßig überlegene Infanteriemassen ein, um ohne Rücksicht auf Menschen- und Materialverluste beherrschende Höhenrücken und Geländepunkte in ihren Besitz zu bringen. Vor allem sind es die nebeldurchwallten und regnerischen Nächte, in denen sie wie Tiere herankriechen und in unsere Stellungen einzubrechen versuchen. Dann kommt es zu jenen heißen Nahkämpfen, die gnadenlos sind und von jedem einzelnen Grenadier die bedingungslose Bewährung fordern. Gelingt einmal der feindliche Einbruch, dann leisten die Grenadiere in sofortigen Gegenstößen, die den Feind hinauswerfen und vernichten, aufs neue ihr Höchstes an soldatischer Pflichterfüllung.

Der Gegner hat überdies noch weitere Methoden einer spannungsgeladenen Kriegführung. Kleine Feindgruppen sickern in den Nachtstunden durch das Vorfeld und versuchen, sich an unsere HKL heranzupirschen und auf unbemerkte Weise die Posten zu überwältigen und mitzunehmen, um aus den erpreßten Aussagen ein klares Frontbild zu gewinnen. Mit dem erworbenen, sicheren Instinkt des Jägers, der das heranschleichende Wild wittert, erkennen unsere Grenadiere die Gefahr und wissen solche nächtlichen Raubzüge der Sowjets zu vereiteln.

Der ständige Aderlaß...

Sind so diese Formen des Stellungskrieges beschwörende Mahner, in heller Wachsamkeit und unaufhörlicher Bereitschaft den lauernden Gefahren zu begegnen, dann mag ermessend werden, wie wenig sich Ruhe und Muße in diesen Frontabschnitten einzunisten vermögen. Es kommt hinzu, daß das unaufhörliche tastende Feuer feindlicher Granatwerfer und Kanonen, deren Einschläge oft haargenau in den Gräben liegen oder die Zug- und Kom-

PK-Kriegsbericht Rynas-PBZ (Sch)

Schwere Heeresartillerie

unterstützt in unermüdlichem Einsatz südlich des Ladoga-Sees die Grenadiere in ihren Abwehrkämpfen. Links: Das Geschütz wird geladen. Rechts: Das befohlene Ziel wird angerichtet

paniebunker zu vernichten drohen, sowie das zukende, nervöse Rattern der Maschinengewehre, deren gespenstische Leuchtgeschosbahnen in den Nächten über die Grabenwände schwingen, oder tosende Artillerieduelle weitere Wesenselemente dieser Front sind, die die Grenadiere in steter lauernder Angespanntheit halten und ihnen den Schlaf karg bemessen.

Der Krieg im Kleinen und die örtlichen Kämpfe, wie sie sich zumeist im Mittelabschnitt der Ostfront abspielen, kennen keine erstarrte Front im Sinne völliger Unbewegtheit. Schon allein unsere eigene aktive Kriegführung, die immer wieder in erkannte Schwächen des Feindes stößt und den Gegner zu Auseinandersetzungen zwingt, läßt diese nicht zu.

Wenn auch die von den großen Materialschlachten her gewohnten hohen Gefangenen- und Beutematerialzahlen hierbei ausbleiben, so sind doch die zahlreichen örtlichen Kämpfe, die eigentlich nie abbrechen, für den Feind eine fühlbare Minderung seiner Kräftesubstanz. Der deutsche Soldat, der sich in diesen Frontabschnitten den tausend Belastungen eines wechselvollen und harten Stellungskrieges auszusetzen hat, wird dereinst verbuchen dürfen, daß auch dieser örtlich gebundene Krieg in der Gesamtschau von schicksalgestaltender Bedeutung war.

Uči se nemščine!

PK-Kriegsbericht Wanke (Atl — Sch)

Seinem Ruf sind schon unzählige Bolschewisten gefolgt

Aus einer vorgeschobenen Grabenstellung heraus ruft ein Dolmetscher mit dem Megaphon die nur etwa 100 Meter gegenüberliegenden Sowjets an und fordert sie auf, den sinnlosen Kampf für den Bolschewismus aufzugeben. Seinem Rufe sind schon viele Sowjets gefolgt, die erkannt haben, daß der Kampf aussichtslos ist und daß ihre ungeheuren blutigen Opfer zwecklos sind

PK-Kriegsbericht Wanke (Sch)

General und Grenadier

Ein Bild der beispiellos harten Schlacht im Osten. Der Oberbefehlshaber einer Armee, Generaloberst Model, vorn bei seinen Männern. Ein verwundeter Grenadier, den Hals behelfsmäßig verbunden, berichtet vom Gefechtsverlauf

Boljševizem - neprijatelj kmetskega človeka

Sovjetija je najboljši primer boljševiškega postopanja s podeželjem — Razlika med razmerami v nemškem okupacijskem ozemlju in med preostalo Sovjetijo

»Stajerski Gospodar« je objavil v eni izmed zadnjih številčnik članek, ki se bavi z odnosom boljševizma do kmetskega človeka. Ker prikaže komunistem kakor volk v ovčji koži nekega meglenega »nacionalizma« po tajnih poteh agitacije tudi v naše spodnještajerske vase, je potrebno, da pojasnimo našim čitateljem vso nevarnost, ki preti zlasti kmetskega človeka s strani boljševizma. V dotičnem članku smo poudarili, da je boljševizem zavestno uničil velikega in srednjega kmeta nekdanje Rusije, dobro vedoč, da je kmet vsled svoje poverzanosti z zemljiško posestjo in radi svoje vernosti vseskozi konservativen činitelj nacionalnega hujšanja. Židje, ki od pamti veke niso imeli nikakega interesa na obdelovanju zemlje, so dobro vedeli, da je uničenje kmeta prvi predpogoj za totalno socializacijo v smislu Marxovih in Leninovih nauk. Zato sta se zgodovina ruskega kmetijstva v zadnjem četrtstoletju boljševiške revolucije. Kakor znano, so kmeta spodili s posestva, nato pa so posestva združili v takozvano komunistične kolhoze, neke vrste državno urejvanih zadrug, v katerih sta vohala svoj bič židovski komisar in zastopnik zloglasne GPU. Bivši posestniki so imeli samo eno izbiro: ali opravljati raboto na teh kolhozih kot bivši kulaki, ali pa v prognanstvo v prisilna delavska taborišča na visokem severu odnosa v sibirski rudnike... Ko je bil kmetski stalež takorekoč popolnoma uničen, si je oddahnila boljševiška vladinova sodra v Moskvi. Ko so zavzemale nemške armade del za delom sovjetskega področja, so tisti nemški vojaki, ki so sami kmetovalci ali kmetijski delavci po poklicu, videli na lastne oči popolno propast nekdanjega bogatega ruskega kmetijstva.

Nemška uprava je na zavzetem vzhodnem področju, zlasti pa v Ukrajini, našla razvaline gospodarstva kolhozov. Z idealizmom in interesom obenem se je lotila silnega dela kmetijske obnove, ki naj v prvi vrsti krije potrebo armad in civilnega prebivalstva, obenem pa vrže prebitek za dodatno prehrano nemškega naroda in drugih zasedenih področij. Takorekoč iz nič so organizirali nemški kmetijski strokovnjaki na osnovi nekdanjih sovjetskih državnih posestev in kolhozov neke vrste prehod do komunalnega gospodarstva, ker v tistih razdrapanih razmerah še ni bilo možno misliti na takojšnji prehod k individualnemu kmetijskemu gospodarstvu. Že po prvem letu takega prehodnega gospodarstva je nemška uprava po nalogu ministra Alfreda Rosenberga pričela zlasti v Ukrajini, Belorusiji in baltskih deželah z dodeljevanjem zemlje nekdanjim kmetovalcem. Ko so prejeli nekdanji kulaki iz rok nemških zastopnikov posestna pisma s natančno označbo mej njihovih posestev, so jim igrali v obeh solze veselja. Tako so prejeli iz rok Führerjevih zastopnikov tisto zemljo, ki so jim jo siloma odedeli Stalinski hlapci v smislu Leninovih nauk.

Boljševiška agitacija zatrjuje seveda, da »nečloveški hitlerjanci zatirajo prebivalstvo zasedenega ozemlja in da je padlo to prebivalstvo na raven čisto napadnih suženjev«. Dejstvo pa je, da prebivalci tistih pokrajin, ki so jih nemške čete iz strateških razlogov izpraznile, niso hoteli ostati v boljševiškem raju, nego so iz lastne volje bežali v »nemški suženjstvo«. Prebivalci zasedenega ozemlja so se pač dobro prepirali glede razlike med nemško okupacijo in med stalnim terorjem zloglasne črke. Resnica je, da so Nemci prinesli temu ljudstvu toliko svobode, da jo boljševiki sedaj tam, kjer so zopet zagospodarovali, kratkoma odpravljajo. Kakor poročajo iz vzhoda, so boljševiki na mnogih mestih sklicali shode ter dopovedovali prebivalstvu, da je pridobilo pod nemško upravo preveč svobode ter da jim bo sovjetska uprava že zopet zbrusila pravo »revolucionarno disciplino«. Lahko si je misliti, da so se »osvobodjeni« kmetje silno »razveselili« nove razlastitve in silnihi boljševiških ukrepov, katerim prednjači čistični strel v tilnik.

Kmetaki človek mora vedeti, da je boljševizem neizprosni sovražnik vsakogar, ki poseduje in obdeluje svojo zemljo. Pojem zemljiške lastnine je treba v smislu boljševiških nauk odpraviti. Kdor torej ljubi svojo zemljo, bo storil vse, da se uniči peklenški boljševizem. Zlasti naš spodnještajerski kmet ima vse polno razlogov, da se na svoj način

upre boljševiški agitaciji. Spodnještajerski kmet izpolnjuje v veliki večini svoje dolžnosti pri oddaji kmetijskih pridelkov in pri splošnem sodelovanju v oskrbovalni bitki. Preko tega se borijo njegovi sinovi na vzhoda proti boljševizmu. To je najboljši odgovor na tisto preračunano agitacijo, ki prišepetava našim ljudem, da »boljševizem ni nič hudega«, češ, da je itak že povsem »nacionalno gibanje« itd. Ne in stokrat ne! Vedeti je treba, da igra Stalin vedno dvojno igrjo, kakor piše ruski list »Severnoje Slovo« v Rigi. Stalin menja svojo naziranja kakor tista žival kameleon po trenutni potrebi. Boljševizem je samemu sebi tako zvest, da se noče spremeniti niti na področju socializma, niti na polju strankarsko-čistične diktature ali pa verstva. Uničevati vsako klico boljševizma je naloga, ki jo mora izpolnjevati v svojem lastnem interesu zlasti kmetski človek. Braniti svojo posest je istovetno s pobijanjem boljševizma!

Zatemnitev od 21. do 5. ure

Poljska ugotovitev: »Ta vojna je bila Nemčiji vsiljena«

Zanimiva izpoved poljskega emigranta generala Sosnkowskega — Sovražniki so v poletju L 1939 sklenili, »da Hitler ne sme več izvajati nekrvavih zmag«

Poljski general v emigraciji Sosnkowski, naslednik umorjenega generala Sikorskega, je na predvečer 1. septembra t. l. podal izjavo, ki na edinstven način ugotavlja vojno krivdo sovražnega tabora. Sosnkowski je namreč izjavil sledeče: »Sklep Poljske z dne 31. avgusta 1939 na osnovi povelja za splošno mobilizacijo je označil preobrat v zgodovini Evrope. S tem je bil Hitler postavljen pred najnost vojskovanja v času, ko je upal izvajati nadaljnje nekrvave zmage.« z drugimi besedami: Nemčija je hotela pred štirimi leti ohraniti mir, Poljska pa je hotela vojno, ki jo je izzvala po nalogu intrigantov v Londonu in Parizu. Da bi še bolj podčrtal odgovornost takratnih oblastnikov v Varšavi, je dodal general Sosnkowski svoji izjavi še sledeče: »Poljska se je premisljeno odločila za vojno proti Nemčiji in s tem za zapadne demokracije«.

Zgodovina je medtem že zabeležila, da omenjeni sklep Poljske ni bil storjen morda šele 31. avgusta 1939. Takoj po smrti maršala Piłsudskega je bil opažati razvoj, ki je dovedel do angleške garancije za Poljsko in nato do izbruha vojne. V trenutku, ko so imeli poljski oblastniki v žepu londonsko blanko-menico, so mislili, da si lahko dovolijo vsako igrjo z Nemčijo. Celo v dnevih poloma so poljski oblastniki gledali iz tramovja podirajoče se Poljske v smeri proti Londonu, pričakujoč obljubljeni rešitev, ki se pa nikakor ni uresničila.

Izkazalo pa se je, da se poljski emigrantje v Londonu niso ničesar naučili iz zgodovinskega poteka. Pobegle ostanke poljske armade so postavili Angležem na razpolago za svoje afriške in azijske podvige. Obenem so prisegli, da se bodo udeležili vsakega podviga proti silam osi, da bi Angleži na ta način lahko očuvali svojo žlahtno kri... V katynskih grobovih leži na tisoče poljskih častnikov, ki jih ima na vesti okrutni boljševizem, toda v Moskvi se nahaja neki poljski »vladni odbor, ki obožuje Stalina, in pod vodstvom nekega žida se je formirala poljska divizija kot naskočna formacija boljševizma.

Samomor poljske emigracije na zapadu in na vzhodu je končno stvar Poljakov samih. Za nas je važna ugotovitev generala Sosnkowskega, da je Poljska l. 1939 premisljeno nastopila proti Nemčiji in da je tako postopala kot orodje Anglije, Francije in svetovnega židovstva. Iz dokumentov je izhajalo nesporno dejstvo, da so celo poljski diplomatski zastopniki svarili svojo vladno pred nevarnostjo izigravanja Nemčije, in to tembolj, ker so spoznali, da so židje v Ameriki propagirali maščevalno akcijo proti Nemčiji. Po Münchnu je Rooseveltova klika motila vsako

RAZNE VESTI

□ Kaj išče gospa Rooseveltova v Novi Zelandiji? Gospa Eleanor inspicira to bodočo kolonijo Zedinjenih držav! Tako glasijo poročila o potovanju gospe Eleanor Roosevelt, žene predsednika Zedinjenih držav Severne Amerike. Kaj je gospa Eleanor vodilo ravno v Novo Zelandijo, nikdo prav ne ve, gotovo pa je, da njen obisk te dežele ne bo ostal brez vpliva na bodoče odnose med Novo Zelandijo in Zedinjenimi državami. Gospa Roosevelt nastopa v Novi Zelandiji gotovo kot zastopnica nove politike svojega moža, ki si hoče v vojaškem, gospodarskem in političnem pogledu pridobiti angleške dominijone in jih kolikor mogoče spraviti pod svojo zastavo.

□ Arabska Unija že v naprej nepopolna. Arabski kralj Ibn Saud noče poslati svojega zastopnika na vsearabski kongres, ki se vrši v Kairu. Dejstvo, da tudi vladar dežele Jemen, takozvani emir, molči, je vzbudilo v vseh arabskih krogih a bližnjem vzhodu veliko pozornost. Ibn Saud izjavlja, da noče sodelovati vse dotlej, dokler ne bodo zavrnjene vse židovske zahteve glede ustanovitve židovske države Palestine in dokler ne bo Palestina zastopana na kongresu po arabskih delegatih.

□ Novi državni svet na Slovaškem. Slovaški državni predsednik dr. Tiso je imenoval novi državni svet, ki ga tvori deset članov. Predsednik državnega sveta je sodni predsednik Jan Drobný.

spoznavanje v Evropi s svojimi garancijami, ki jih je dajala zapadnim silam in Poljski.

Kakor je Sosnkowski točno pogodil, je Führer izvajal celo vrsto nekrvavih zmag. Njegov uspehi leta 1939 so bili toliki, da je poslušni cel svet. Führer je v potezi za potezo odstranjeval krivice, ki jih je Evropi povzročila verzijska mirovna pogodba. To pa nikakor ni prišlo židovskim klikarjem v Londonu in v Washingtonu. Roosevelt in Churchill sta se zaklela, da Hitler ne sme imeti nobenih nekrvavih uspehov več. Ko je Führer tudi v spornih vprašanjih s Poljsko iskal poravnavo, da bi prišel mirnim potom do svojega cilja, je zažgala Anglija zažgalno vrv, ki je pognela evropski sod smodnika v zrak.

Povsem jasno je, da je hotela Nemčija v poletju l. 1939 mir in da so njeni nasprotniki že špekulirali z vojno. To je tako jasno ugotovljeno, da general Sosnkowski niti ni ponovil bajke o »nemškem napadu na Poljsko«. Stvar je pač taka, da so si sovražniki takrat obetali »lahko in hitro zmago«, pri tem pa so blodili v zmotah cela štiril leta. Motili se bodo še tudi nadalje, na koncu pa bodo spoznali, da se maščuje vsaka krivda na zemlji.

September — začetnik jeseni

September je mesec trojnega značaja: meteorološkega, astronomskega in fenološkega. Prvi pričenja s 1. septembrom in konča z zadnjim novembrom; drugi začena s 23 septembrom in konča s 23. decembrom; tretji se uravnava pod vplivom prvega (selitev ptic, odpad listja in slično). V splošnem je september na dobrem, da celo na najboljšem glasu. Le redkokdaj se dogodi tudi — izjema Posebno prva polovica meseca nas še živo spominja nazaj na komaj preživeto poletje, so še topli, celo še vroči, dnevi, le noči in jutra postajajo že hladna in vroči vetrovi ni več. V mesecu septembru — čeravno je sicer rad izredno razrvan — je vendarle nekaj globoko osrečujočega, nekaj, kar človeku ne nudi noben mesec v takem izobilju, k večjem decembru v božični tabor. In še nekaj posebnega je v tem mesecu. Je prvi mesec, ki se v besedilu konča s črko r. Za ozir, pred seboj še šest takih »tovarišev«, ki as vpeljejo v zimo (oktober, november), ki nas vodijo preko najhujše zime (december, januar, februar), in ki nam že od daleč obetajo novo življenje v porajajoči se pomladi (marec, april), kakor v zahvalo imata ta dva črko r že v svoji sredini. In posebno vsi revmatiki si pri tem zapomnite: varujte se v teh mesecih z — r — intimnosti z golo zemljo!

Ali je Švedska še nevtralna?

Kaj počenjajo švedski ribiči — Stališče švedskega tiska je nepojmljivo

Iz Berlina poročajo: Dne 25. avgusta so nemške pomorske sile zasačile v svarilnem področju pri Skagerraku več ribiških vozil. Po nemških svarilnih streljih so se ta vozila odstranila. Istega večera so Nemci zopet zasačili ta ribiška vozila sredi svarilnega področja. Nemške pomorske sile so razen tega ugotovile, da je od sedem svetilk, ki so priprane na takozvane boje, gorela samo ena, dočim so druge deloma manjkale. Na preostalih bojah so manjkala stikala in tudi sicer so bile boje neuporabne. Ko so se pojavila nemška vojna vozila, so se ribiški čolni spustili v beg. Nemška artilerija jih je obstreljevala ter sta bila pri tej priliki poplajena dva taka švedska čolna. Ribiški čolni so se potemtakem enega in istega dne dvakrat zadržali v nemškem svarilnem področju ter so tako namenoma in načrtno kršili prepoved vožnje v nemškem svarilnem področju. Informacije, ki jih je iskal švedski mornariški atašé, potrjujejo, da gre za švedska vozila.

Postopanje švedskih čolnov ni bilo samo v protislovju z nevtraliteto Švedske, temveč predstavlja naravnost podpiranje sovražnikov Nemčije. Nemški poslanik v Stockholmu se je v imenu vlade Reich-a pri zunanjem ministru najstrožje zavaroval proti temu ter je izrazil pričakovanje nemške vlade, da bo švedska vlada krivice primerno kaznovala. Nemška vlada je obenem naznanila švedski vladi, da nemška vojna vozila odsej v svarilnem področju ne bodo več tako obzirna kot doslej. V bodoče bodo proti takim vozilom primerno postopali.

★

Reichsinnenminister Heinrich Himmler

Z imenovanjem za ministra notranjih zadev je prevzel Heinrich Himmler velik urad, za kar mu je podlaga njegovo dosedanje uveljavljanje na svoji življenjski poti. Nemškemu narodu je osebnost novega ministra znana v takozvanih Schutzstaffel der NSDAP, ki jih je organiziral kot Reichsführer ter jih po nalogu Adolf Hitlerja vodi že od 6. januarja 1929. Iz nekdanjega batinaškega sistema policije minulih časov je ustvaril ljudsko policijo v najboljšem smislu besede.

Ne bi bilo pravično, če bi se mislilo, da je njegova osebnost in njegova delavnost bila izčrpana z državno eksekutivno redno policije, varnostne policije in varnostne službe. Leta 1939 ga je Führer imenoval Reichskommissar-jem za utrjevanja nemštva, nakar je pod najtežjimi okoliščinami z najmanjšimi upravnimi sredstvi preselil v domovino skoraj 700.000 inozemskih Nemcev ter jih zopet vdomačil v našem nemškem prostoru. Kot organizator Waffen-SS je ustvaril Reich-u čete, ki so se uveljavile na vseh frontah. Njihove divizije oklopnih grenadirjev so si v odločilnih dobah pridobile svojo mlado in ponosno tradicijo. Bile so v stanju, zasluziti si visoko Führer-jevo pohvalo.

Znano jasno izravnanje Waffen-SS v vseh odredih, njihove trde zakone, njihovo brezpopojno disciplino ter njihovo trdno in zvesto pokornost se je zamoglo doseči samo po vzoru prvega SS-moža Heinrich Himmler-ja. Njegov odredi Schutzstaffel ga poznajo kot zvestega Führer-jevega vojaka, neizprosnega napram vsakemu prestopku zoper zakone Reich-a, neizprosno trdega zoper nečednost po uradih in v osebnih področjih. neomejno dobrega kot tovariša do tovarišev ter vedno pripravljene pomagati z nasvetom in dejanjem v sili in zadregi od moža do moža. Kar on zahteva, to on tudi da in kar on da, to da v celoti. In ko sedaj že niti 43letni Reichsinnenminister prevzame svoj urad, prihaja z njim vred tok moči in izkušeni starega bojovnika pokreta z njegovim mladim, vedno nprilivnim srcem za Führer-ja in Reich.

POZORI Naročniki »Stajerskega Gospodarja«! Ako naročnik spremeni svoje stanovanje ali svoj naslov, mora to pravočasno javiti svojemu poštnemu uradu, ki mu dostavlja naš list. Poročanja o takih spremembah na našo upravo so brezpredmetna. Kakor poštni uradi sprejemajo naročnike za naš list, tako sprejemajo tudi denar za naročnino. Pisanje na našo upravo po poštne črke ni potrebno.

»Deutsche Diplomatische Korrespondenz« povdarja v zvezi s temi dogodki sledeče: »Stališče švedskega tiska je padlo tako nizko, da si tega ni mogoče predstavljati. Švedski tisk ne prekaša samo svoje dosedanje mržnje napram Nemčiji, temveč skuša povrh še žaliti nemško oboroženo silo. Politično nastojenje velikega dela švedskega tiska se danes v ničemer ne razlikuje od nastojenja sovražnikov nemškega naroda. Bolj pogočljivo, lažljivo in žaljivo tudi v angleškem in ameriškem tisku ne pišejo o Nemčiji. Za sovražnika je tako poročanje politično orožje, kajti sovražnik noče biti objektivni. Te iste pravice pa se ne more dovoliti švedskemu tisku, dokler se smatra Švedska kot nevtralna država. Interes švedskega naroda zahteva napram nemškemu narodu tako razmerje, kakor ga jasno določata zemljepisni položaj Švedske in pa igra kontinentalnih sil.

Ni še dolgo, ko je švedska vlada povdarila svoje nevtralnost stališče. Švedski tisk pa zavzema povsem drugo stališče. Ton, ki se ga poslužuje švedski tisk, je vse drugo samo ne nevtralen. Ta ton je izzivalen napram Nemčiji, nima pa nikakega razumevanja za težnje Nemčije in njenih zveznikov, obenem pa v marsičem podpira propagando naših sovražnikov. Medtem, ko se ves svet skandalizira nad anglo-ameriškim letalskim terorjem proti nemškemu civilnemu prebivalstvu, opravičuje švedski tisk ta teror ter vztraja pri trditvi, da bombardira angleško letalstvo izključno vojaške cilje. Del švedskega tiska simpatizira odkrito z Anglijo, dočim je drugi del prijateljski razporejen napram Moskvi. Držanje in duh tega tiska nista več združljiva z nevtraliteto Švedske.

Fährprahm schlägt Sowjet-U-Boot in die Flucht

Von Kriegsberichter Dr. Egon Figlhuber

PK Hundertzwölf Schritte sind es. Bei gleichmäßigen Gang. Von der Felsenase mit ihrem Stellabell zu dem alten Genuesenkastell am Meer. Fast zwei Stunden ist der Posten der Grenzwahe diesen Weg hin und zurückgegangen, hob ab und zu das schwere Glas vor die Augen und blickte über die Weite der See. Endlose Wasserfläche, unzählige kleine glitzernde Wellen, rot durchglüht von der aufgehenden Sonne. Unzählige auch wie die funkelnden Sterne, die bei Wachenantritt gerade vom beginnenden Tag verdrängt wurden. Und zahllos wie die Sandkörner des Strandes, gegen den Tag und Nacht die Schaumstreifen anlaufen. An dem Stand der Sonne erkennt der Grenzer, daß in einer halben Stunde Wachwechsel sein muß.

Wache am alten Genuesenkastell

Langsam, bedächtig hebt er sein Glas, denn aus dem Dunst, der über den Wellen liegt, schiebt sich ein grauer Strich, fast wie ein U-Boot, aber ohne Turm. Ein Fährprahm stellt er fest. Raschen Schrittes geht er zum Bunker, wo die Kameraden gerade Kaffee kochen. Gibt eine Meldung ab und marschiert wieder den sattsam bekannten Weg. Dabei ist sein Blick ununterbrochen aufs Meer gerichtet, das sich jetzt an den goldenen Strahlen der Sonne satt trinkt. Mitten durch den goldenen Strom schneidet dieser lange schmale Schiffskörper. Er macht gute Fahrt. Aber plötzlich draußen ... ein dumpfes Brummen flieht dem Ufer zu ... helles Bellen ... er hat richtig gesehen und nun steht er, hat das Glas in das Gesicht hineingepreßt und starrt hinaus aufs Meer ...

Salven jagen durch den Morgen

U-Bootsalarm! Der Ruf geht über das lange graue Boot. Über die eisernen Deckplanken poltert die Besatzung, schlagen Schotten mit dumpfem Knall in die Rahmen, schnappen Verschlüsse, wehen harte kurze Kommandos und erleichtern des Fluchen zur Brücke. Erzittert das Schiff bei den ersten Schüssen der Geschütze, nachdem das Boot hart nach Backbord gedreht hat.

Die ersten Salven liegen hinter dem Sowjet-Uboot, das vor wenigen Sekunden in einer Entfernung von fast 2500 Metern aufgetaucht war. Die Augenblicke der ersten Aufregung sind vorüber. In kalter Abwehrbereitschaft gegen den weit überlegenen Gegner geht die zweite Salve

zum Feind und zerschlägt ihm seinen Netzabweiser. Jetzt ist drüben auch die Geschützbedienung aus dem Turm. Der Kommandant des Marine-Fährprahms, ein Steuermanns-Maat, gibt auch für Maschinenwaffen Feuererlaubnis. Die Bedienung versteht das Kommando. Drüben prasseln die Einschläge wie Hagelkörper und vergeblich versucht die feindliche Geschützbedienung ihre Kanone zu erreichen. Doch nun ist die Trommel leer. Trommelwechsel.

Der Feind nützt den Augenblick und steht mit seiner Geschützbedienung an seiner Kanone, und schon blüht es von dort auf. Hundertfünfzig Meter zu kurz. Gleichzeitig jagt die Geschützbedienung des Fährprahms ihre vierte Salve zum Feind, Einschlag hinter dem Turm. Als sich der Qualm verzogen hat, ist auf dem U-Boot eine starke Rauchbildung zu sehen. Sein zweiter Schuß läßt auf die Nervosität schließen, die dort augenblicklich herrschen muß, denn er liegt zweihundert Meter zu weit ab Steuerbord. Auch die fünfte Salve zeugt von der hervorragenden Treffsicherheit der deutschen Geschützbedienung.

Nun ist auch das leichte Geschütz wieder so weit und durch das Glas sieht der Kommandant die Verheerung, die seine Geschosse bei der feindlichen Geschützbedienung anrichten. Das Gefecht hat seinen Höhepunkt erreicht. Trotz des frühen Morgens sind die Männer in Schweiß gebadet und keuchend arbeiten die Lungen. Da setzt das »Kleine« erneut aus. »Was ist los?« Schon benützt der Bolschewik die Gelegenheit und setzt einen Schuß 50 Meter hinter dem Prahm.

»Ladehemmung, Verschluß klemmt!«

Es ist zum Verzweifeln. Doch die »Schwere« schießt unentwegt weiter. Ihre siebente und achte Salve decken das U-Boot rastlos ein. Schon brüllen die Männer vom Prahm auf in wilder Freude über diese beiden Treffer, die den Feind entscheidend getroffen haben müssen, da fährt das tödliche Schicksal in die eigenen Reihen. Ein plötzliches Bersten von Stahl und Eisen. Holzteile, Schwimmwesten und Lukenteile wirbeln durch die Luft. In das Knistern eines entstandenen Brandes mischt sich das Stöhnen verwundeter Kameraden. Als der Kommandant wenige Augenblicke später die Lage übersehen kann, bemerkt er, daß die gesamte Bedienungsmannschaft eines schweren Geschützes ausgefallen ist. Soll das das Ende sein? Da bricht der Feind den Kampf ab. Er hat so schwere Beschädigungen erlitten, daß er auf eine letzte Entscheidung verzichtet. Mit äußerster Kraft nimmt er Kurs nach Süden.

Geschleppt, mit den toten und verwundeten Kameraden an Bord, läuft das Boot in seinem Bestimmungshafen ein. Die Spuren dieses erbitterten Kampfes sind deutlich und schwer. Die Ruderanlage, der Maschinentelegraph sind zerrümmert, im Maschinenraum bilden Rohrbrüche und Tankschäden die Kennzeichen dieses Gefechtes. Mit Notverbänden, durch die das Blut sickert, mit fahlen und eingefallenen Gesichtern gehen die Leichtverletzten an Land, wo Offiziere und Mannschaften stehen und die toten Kameraden grüßen.

Wo die Mündungsfeuer lohten

An die verwitterten Steine des Genuesenturms gelehnt steht der Grenzer und starrt auf das blaue Meer, auf dem hurtige Sonnenkrögel ihr lustiges Spiel treiben. Die Sonne hat ihren höchsten Tagespunkt erreicht und brennt ohne Erbarmen auf den Einsamen, der immer wieder einmal sein Glas an die Augen setzt und dorthin starrt, wo sich vor einigen Stunden ein erbitterter Kampf abgespielt hat, dessen Zeuge er wurde. Immer wieder sieht er vor sich das von den Granaten aufgewühlte Meer, sieht die gelbroten Mündungsfeuer und die Flucht des Feindes. Aber auch dem Volltreffer auf dem Marinefährprahm. Langsam richtet er sich auf und geht zu seinen Kameraden.

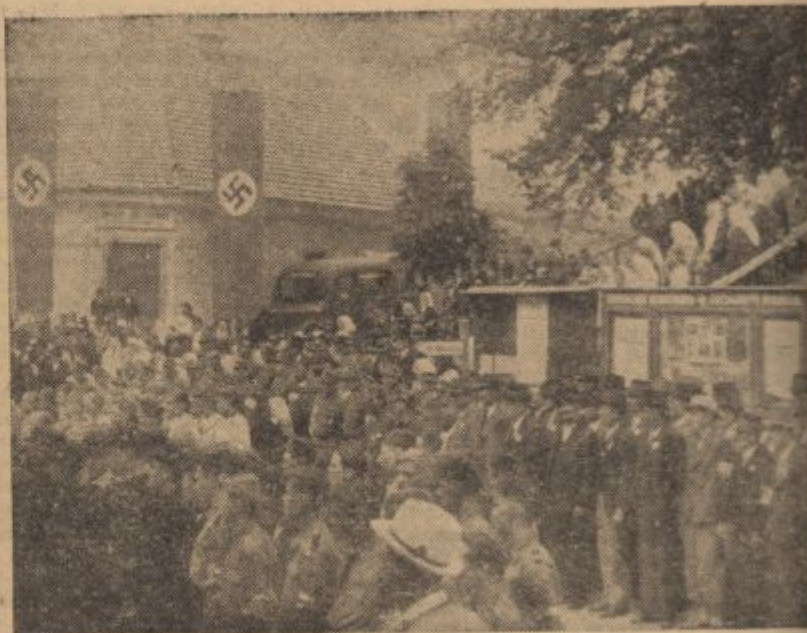
* Od kod prihaja moda? Moda ima, kakor znano, svoje izvore ali centrale v raznih velenostih, kljub temu pa zbira ideje, zamisli in načrte v vseh deželah. Tako je na primer dala modi Turčija turban, bluza je prišla iz Južne Francije, čepica Baskov je prišla iz severozahodnega obrežja Španije, pletenine dobivajo svoj vpliv iz Balkana, pijama in kimono imata svoj izvor iz Daljnega Vzhoda. Najmanj modnih izumov je svetu dala Nemčija. Na mesto modnih prismojarij je nemški narod človeštvu prispeval kulturne in tehniške novosti.

Sijajno uspeli Ortsgruppentagi v Sachsenfeldu, Ankensteinu in Gamsu

Kranzniederlegung im Heldenhain zu Ankenstein.

Aufnahmen: Weißensteiner.

Die Großkundgebung in Ankenstein.

Sachsenfeld se je na prireditve Ortsgruppentaga za dne 28. in 29. avgusta dostojno pripravil. Prireditve je postala veselica in praznik skupnosti, kakor ga Sachsenfeld v svoji bogati zgodovini ne pomni. Trg se je oblekel v slavnostno oblačilo, prebivalstvo je pa storilo vse, da je okrasilo svoje hiše. Naj si je kdo prišel od vzhoda ali zahoda, vtis, ki ga je napravilo v morju zastav mesto, je bil edinstven. Ljubko okinčane hiše so v svojem lepem nemškem stavbenem slogu prišle odlično do izraza. Zato je vladalo tudi povsod najboljše razpoloženje, ko je prišel Kreisführer Dorfmeister s svojimi ožjimi sodelavci.

Pred kinom je pozdravil Kreisführer odposlancev boterskih Ortsgruppe Kapfenberg I in II, ki sta prišli, da bi spoznali kraje in ljudi Ortsgruppe, za katero jim je skrbeli. Pri velikem sestanku Führerjev je Ortsgruppenführer Parteigenosse Steinböck na priprosto vojaški način podal poročilo o storitvah. Poročilo je bilo sicer kratko, je pa kljub temu predločilo sliko vzornega dela, ki se ga je opravilo. Nato je spregovoril Organisationsleiter Ortsgruppe Kapfenberg II, se zahvalil za vabilo ter naglasil, da bo tovariško delovanje obeh Ortsgruppe iste naježje povežalo in da bosta obe doprinesli svoj delež h končni zmagi. Kreisführer se je nato zahvalil Ortsgruppenführerju in njegovim sodelavcem za vzorno delo, ki je bilo opravljeno. Sachsenfeld je najboljša Ortsgruppe v Kreisu in bo po zaslugi krvne sestave prebivalstva in vzorne volje za delo hitro dosegla zarisan si cilje.

Razstava storitev Ortsgruppe ter razstava industrije Sachsenfeld-a je bila edinstvena v svojem izgledu. Živahen obisk prebivalstva je bil viden izraz zahvale za trudapolno delo, tistih, ki se niso plašili časa in ne dela, da so nekaj vzornega razstavili. Po otvoritvi knjižnice, na katero je priključen urad Volkbildung in predstavlja omaro okraskov, se je vršil ogled dvorane vaške strojne družine, kjer se je gornještajerskim gostom razložilo vse o ureditvi iste. Slavnostna filmska predstava, na kateri so predvajali film »Die Entlassung«, je bila popolnoma razprodana. Vaška popoldanska prireditev »Sachsenfeld spielt und singt«, je bila prav dobro obiskana. Domača glasbena skupnost, mešan zbor Gutendorf ter mladostna skupina plesalcev so bili deležni zasluženega priznanja. V častnem gaju junakov, ki so padli za domovino se je na skromen ter dostojen način spomnilo vseh tistih mož, ki so darovali življenja in so doma iz lastne Ortsgruppe. Mladina je na grobove položila hrastove vence.

Jutranje proslave, ki jo je priredila Wehrmannschaft, sta se udeležila Bundesführer in Oberbereichsleiter Rogalsky iz München-a. Prebivalstvo je bilo dobro zastopano in je treba poudariti, da je znalo ceniti čast in odlikovanje s podelitvijo zastave. Nato sta si Bundesführer in Oberbereichsleiter Rogalsky ogledala razstavo, ki jima je zelo

ugajala, za kar so razstavilci bili deležni priznanja.

Na veleborovanju je govor Bundesführerja poln navdušenja in vere, vzdrnil prebivalstvo Sachsenfelda govorec mu o boju Reicha za svobodo Evrope in o zmagi, za katero nam jamči Adolf Hitler. Bundesführer se je zahvalil tudi Ortsgruppenführerju Pg. Steinböck-u in njegovim sodelavcem, ki kljub vseh vojnih težkoč zadovoljivo opravljajo trdno in žilavo delo organizacije Steirischer Heimatbund.

Slavnosten mir je vladal nad trgov, ko so prinesli zastavo in jo je Bundesführer izročil Ortsgruppenführerju. Navdušeno je odmevala melodija himne. Nešteto rok je pozdravljalo zastavo, ko so jo nosili med sviranjem koračnice iz zborovališča in ko je med mimohodom plapolala v vetru, kakor da bi hotela reči: »Ime Sachsenfeld je obveznost. Vodila Vas bom do zmage, če ostanete zvesti in verujete v Führer-ja.«

Na vaški trati se je popoldan odigral mnogostanski program poln pestrih točk. Poslušalci in obiskovalci so se za nastope navdušeno zahvalili. Z veselo opereto »Graf Schorsch« domače igralne

PK-Kriegsbericht Boege (Atl—Sch)

Der Oberbefehlshaber einer Armee an der Front
Ritterkreuzträger General Hollidt verfolgt in einer
vorgeschobenen Artilleriebeobachtungsstelle die
Bewegungen auf der Feindseite

skupnosti se je Ortsgruppentag zaključilo. Prireditve je imela na celi črti popoln uspeh, za kar gre zahvala vsej Ortsgruppi.

Ortsgruppentag v Ankenstein-u se je vršil dne 28. in 29. avgusta v okviru predvidenih načrtov. V oči je padala velika udeležba od blizu in daleč. Zato je ta dan postal velik praznik za vso skupnost in tudi za tiste, ki jim bo pomen podelitve zastave šele pozneje prišel prav do zavesti. Vse od prireditve dobili najboljše vtise o odlični uspehi nacionalsocialistični proslavi. Ortsgruppenführerju, Parteigenosse Frank-u gre zahvala za vzorno izgraditev in odlično vodstvo, ker mu je pod težkimi pogoji uspelo z svojimi sodelavci pripraviti tako dober potek vsega.

V soboto je Kreisführer ob navzočnosti vseh funkcionarjev sprejel poročilo Ortsgruppenführer-ja o delu v zadnjih dveh in pol letih. Kreisführer se mu je zahvalil v lastnem in v imenu Bundesführer-ja ter izdal navodila za nova dela. V svojih izjavah je podal sliko političnega in vojaškega položaja, ki je navzočim dokazala sigurne izgleda zmage. Sportne prireditve in igre mladine so zaključile prvi dan.

V nedeljo jutro je drvelo ogromno ljudi v gaj junakov. V ozkih vrstah so se strnili ljudje okrog prostora s spominskimi tablam petih v tej vojni padlih sinov Ortsgruppe.

Čas do veleborovanja se je izrabilo s sportnimi prireditvami Wehrmannschaft-a in mladine. Medtem so prišli še od najbolj oddaljenih naselij ljudje, kar je število gledalcev povečalo. Wehrmannschaft in mladina sta bili deležni burnega odobravanja za svoje nastope. Med nastopom je prišlo do novega presenečenja. Nekaj vlačilec je privlekel voz na lestve z večjim številom gostov iz sosednje Ortsgruppe Mörtendorf, ki so srčno pozdravljeni prisostvovali prireditvam. Ob deseti uri je na slavnostno okrašenem prostoru pred hišo Ortsgruppe na velesodu govoril zastopnik Bundesführer-ja, Führungsamtsleiter Tremi. Jasno in prepričevalno je razložil sedanjost. Izročitev zastave je bila svečano dejanje nepozabnega vtisa.

Razstava storitev je pokazala številke, ki morajo presenetiti. Samo kdor pozna revščino, ki je vladala v Ankenstein-u pod Jugoslavijo, lahko presodi, kaj znači, če daruje Ankenstein pri zbirkah za vojno zimsko pomoč in Nemški Rdeči Križ 37.000 RM, pri zbirki tekstilij pa 3700 kg tekstilij in nad 1000 parov čevljev. Na veliki mizi se je lahko občudovalo vse pridelke zemlje, ki jih prideluje Ortsgruppe. V nekem kotu je stal, izdelan po nekem kolarju, simbol naših vinskih gor, klopotec, kakor ga že slišimo po naših hribočkah.

Popoldan je glasba, igra in zabava dosegla svoj vršek ter zaključila Ortsgruppentag v Ankenstein-u.

Umrli je kralj Boris III.

Vsa Bolgarija žaluje za svojim velikim carjem — Boris III. je bil odkritosrčen prijatelj Nemčije — Bolgarska armada jo že prisegla novemu carju Simeonu II. — Führerjevo sožalje

Preteklo sobota, dne 28. avgusta, ob 20. uri, je prečital bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister prof. Filov sledečo proklamacijo:

»Njegovo Veličanstvo, kralj in car Boris III. Zjeditelj je umrl danes, 28. avgusta 1943, ob 16.22 v krogu svoje rodbine po kratki in težki bolezni. Bol Bolgarije in bolgarskega naroda je neizmerna. Sveta dolžnost nas vseh je, da izpolnimo njegovo dediščino in da nadaljujemo nezmotljivo po njemu načrtano pot.«

Proklamacijo so podpisali vsi člani vlade s ministrskim predsednikom na čelu.

V drugi proklamaciji, ki so jo izdali v soboto popoldan, je bilo sporočeno, da je prišel Simeon tirnovski v smislu bolgarske ustave zasedel prestol Bolgarije pod imenom Simeon II. Da ureditve vprašanja regentstva vodi ministrski svet usode Bolgarije.

Novi car Simeon II. je bil rojen 16. junija 1937 v Sofiji. V smislu ustavnih določil bo dosegel svojo polnoletnost s 18. letom starosti. Do tistega časa bodo vršili kraljeve dolžnosti trije regenti, ki jih bo izvolilo veliko narodno sobranje. To sobranje bodo izvolili na posebnih volitvah. Sestalo pa se ne bo v Sofiji, temveč v Tirnovem.

Pokojni car Boris III. je bil rojen 30. januarja 1894 v Sofiji. Z 12. letom je bil imenovan poročnik bolgarske armade, s 18. letom, ko je postal polnoleten, pa je sledilo njegovo imenovanje stotnikom. Mladi princ se je udeležil balkanskih voja l. 1912 in l. 1913 aktivno na vseh frontah. Na predlog nemškega maršala Mackensena je bil v svetovni vojni odlikovan s največjim nemškim odlikovanjem Pour le Mérite.

Tik pred koncem svetovne vojne, dne 3. oktobra 1918, je zasedel Boris kot naslednik svojega očeta Ferdinanda bolgarski prestol v zelo žalostnih in razdrapanih razmerah. Vsled nesrečnega izida vojne za centralne sile je izgubila Bolgarija vsa tista področja, ki jih je priobčila v zavezništva s Nemčijo. V Neuillyju so diktirali Bolgariji sramotni mir. Bolgarija se je morala odpovedati Traciji, Makedoniji in Južni Dobruđi. Mladi kralj pa je sprič težavnih notranjih okoliščin, naraščanja komunizma itd. kljub temu obdržal svoje pozicije. V vseh velikih trenutkih svoje vladavine je stal Boris III. zvesto ob strani bolgarskega naroda. Njegova največja težnja je bila združevanje vseh Bolgarov. Svojemu narodu je bil zvest učitelj. Stalno ga je navajal k zvestobi do samega sebe. Od l. 1936 naprej je vladal Boris III. neomejeno sam. Od tiste dobe ga je smatrali kot inspiratorja in stvaritelja vseh političnih idej in ukrepov v Bolgariji. Kralj Boris, čegar smrt obžaluje s Führer-jem vred vsa Nemčija, je tudi brez pomisleka pristopil k Trojnemu paktu ter ob strani sil osi.

Sele v dvajsetem letu po zasedbi prestola se je poročil Boris III. s princeso Giovanno savojsko, četrto hčerko italijanske vladarske dvojice. V Bolgariji je dobila ime Jana. Rodila mu je 13. ja-

Archivbild

Car Boris III.

nuarja 1933 princeso Marijo Lujzo, 16. junija 1937 pa prestolonaslednika Simeona, princa tirnovskega.

Svoje iskrene sožalje brzojavke je poslal Führer kraljici vdovi Jani, princu Kirilu ter ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru prof. Filovu.

V nedeljo zjutraj je bila zaprisežena bolgarska armada v stari Bolgariji in v vseh po Bolgariji zasadenih pokrajinah na novega carja Simeona II. Posebno slovesna je bila zaprisega v vojni akademiji v Sofiji. Zaprisego je izvršil vojni minister general Mihov. Prvi je prisegel zvestobo novemu carju brat pokojnega kralja princ Kiril. Navzoči so bili še generalnega štaba general Lukaš, komandant sofijskega garnizona general Nakov, celokupna vlada s ministrskim predsednikom prof. Filovom na čelu, bivši ministrski predsedniki Mušanov, Cankov in Zlatev itd. Svoj govor je končal general Mihov s besedami: »Zgrnimo se okrog prestola našega kralja! Živimo, delajmo in umrime zanj! Naj živi Njegovo Veličanstvo car Simeon II. Naj živi Bolgarija in bolgarska armada!«

Krate s truplom pokojnega kralja so položili v nedeljo v katedrali Sv. Aleksandra Nevskega pod veliko kupolo na častni oder. Častniki bolgarske straže so postavili častne straže. Pri vzglavju kralja stoje zastave vseh sofijskih polkov. Pri vzhodu so položili prekrasne vence v barvah Bolgarije. Od 5. ure naprej se defiliralo prebivalstvo iz Sofije in iz podeželja s svečami v rokah mima krste ter je kropilo pokojnega kralja s solzami v očeh. Sožalje brzojavke prispevajo v Sofijo iz vseh delov sveta.

Moskva zahteva kar vso Evropo

London in Washington sta boljševikom uslužna — Žid Ilja Ehrenburg hoče „osvoboditi“ tudi Pariz — Stalin v vlogi „nacionalista“

Im Berlina poročajo: Znani židovski sovjetski častnik in pisatelj Ilja Ehrenburg komentira sovjetsko priznanje francoskega vladnega odbora v Alžiru v »Krasnoj Zvezdi« kakor sledi: »Samo boljševiška vojaka se približuje Nemčiji. Naši junaki se ne borijo samo za osvobodjenje Kijeva, temveč tudi za osvobodjenje Pariza.«

Posednja pripomba je značilna za namene, ki jih gojijo sovjeti glede Evrope. Ilja Ehrenburg je torej mnenja, da se samo boljševiki borijo v Evropi in da imajo vsled tega pravico do okupacije vsega kontinenta. Kdor hoče »osvoboditi Pariz«, se pač ne sme misli omejit zgolj na teritorialne zahteve vzhodu. Londonski dopisnik lista »Dagens Nyheter« kramlja v svojem listu o nekem sovjetskem pridruženju, ki mu v angleških krogih pripisujejo kar največji pomen. Sovjetija — tako piše omenjeni list — lahko sodeluje s Anglijo in Ameriko samo tedaj, če imajo natančno določen skupni program. Za Sovjetijo je največjega pomena diskusija o prvotnih mejah, in sicer tistih mejah, ki jih smatra

nujno za varnost svojega ozemlja. Iz vsega je razvidno, da ojačuje Kremlj svoj pritisk na oba svoja zaveznika, da bi izvelel čim največ koristi v obliki garancije za svojo nadvlado v Evropi.

Po poročilih, ki so dospela preko Lizbone, se je angleški zunanji minister Anthony Eden vrnil v nedeljo iz Quebec-a v London, kjer pripravljajo novo izmenjavo misli z Moskvo. V poučenih krogih zatrjujejo, da bosta Churchill in Roosevelt v njunih razgovorih v prihodnjem tednu odnehala napram Moskvi predvsem v vprašanjih, ki se tičejo evropske celine. Zanimivo za mišljenje vodilnih mož zapadnih velesil je neki članek, ki ga je objavil list »New York Times«. Namen članka je povsem prozoren: boljševizmu skrivaj odvzeti svetovno-revolucionarno ost, Stalina pa proglasiti kot nacionalista, kateremu so interesi Sovjetije nad vsimi drugimi interesi. To bi bila potemtakem podlaga, na kateri bi se Anglija in Amerika tako radi pogajali s Sovjetijo. Cena sodelovanja zapadnih sil s Sovjetijo bi bila torej izročitev vsega kontinenta boljševikom. Omenjeni list zatrjuje namreč, da je Stalina vsekakor pripravljeno sodelovati s Churchillom in Rooseveltom pri urejanju Evrope po vojni. Za Evropo bi pomenil ta pakt nekaj triumvirat Sovjetije, Anglije in Zedinjenih držav. V tem triumviratu pa bi Sovjetija igrala prav gotovo odločilno in kmalu nato tudi edinstveno vlogo. Sovjetska Unija hoče gospodariti na kopnem, dočim bi gospostvo na morjih prepuščala Angliji in Ameriki. V to smer cika tudi izjava ameriškega mornariškega ministra Knoxa, ki je izrecno dejal sledeč: »Zedinjene države in Velika Britanija bodo po vojni obvladovale sleherni kvadratni meter svetovnih oceanov in nad njimi se nahajajoči zračni prostor.« Kakor je nadalje razvidno iz brezličnih poročil, sprejetih v jutranjih urah 30. avgusta, izjavljajo v Londonu s posebnim povdarkom, da v važnih vprašanjih ni »nikakih nesporazumov med Sovjetsko Unijo in med zapadnimi silami«. To da bodo dokazali tudi prihodnji razgovori. Zapadni sili sta se torej uklonili Stalinovim zahtevam.

Kot zadnja Ortsgruppja v Kreis-u Marburg-Stadt je Ortsgruppja Gams minulo soboto in nedeljo priredila svoj Ortsgruppentag ter iz rok Bundesführer-ja sprejela podeljeno 8 zastavo. Tudi tu sta oba slavnostna dneva imela popoln uspeh, za kar gre zasluga neumornemu Ortsgruppenführer-ju in njegovim sodelavcem, ki so storili vse, da so napravili vzorno Ortsgruppjo. Da jim je to tudi uspelo, sta pokazala dneva prireditve.

V uradu Ortsgruppe so v soboto imeli velik spet voditeljev, ki se ga je udeležil tudi Kreisführer Knau. Na istem je Ortsgruppenführer poročal o delovnih stvareh. Kreisführer se mu je zahvalil v toplih besedah ter apeliral na vse funkcionarje, da nadaljujejo v tem cilju s delom, da dosežejo cilj, ki so si ga zarisali. Zborovanju je sledil ogled stvareh razstave, ki s razstavljenimi deli dokazuje neumorno silo prebivalcev Ortsgruppe. Razstava kmetijstva je pokazala celo vrsto kmetijskih strojev, ki so v Gams-u v uporabi ter priča o novem duhu spodnjaštajerskega kmeta, ki se trudi, da bi tudi on »doprinesel svoj delež h končni zmagi«.

Sledil je statetni tek mladih deklet skozi vas ter ogled otroškega vrta po Kreisführer-ja, ki se je pri tem prepričal o pridnosti prebivalcev Gams-a.

Osvrednjo točko prireditve je tvorilo velezborovanje na lepo okrašenem prostoru pred uradom Bezirksdienststelle. Po govoru Bundesführer-ja, ki je bil večkrat navdušeno prekinjen, je Bundesführer izročil zastavo ter s tem kronal novo te odlične Ortsgruppe. Po počestitvi Führer-ja in petju himne je sledil mimohod odredov.

V nedeljo jutro je bila počestitev mrtvih v gaju junakov na Lucienberg-u s položitvijo venčev. Sledila je jutranja proslava, ki jo je oblepal s slavnostnim govorom Pg. Platzer. Popoldan je Gams prebil v znaku ljudskih iger na sportnem igrišču, ki je bilo lepo obiskano. Istotam je prvič nastopila tudi kmečka godba iz Rosbach-a, ki je s svojim nastopom uspela. Mladi in stari je našlo razvedrilo in odmor. Plesni so sledili plesna in celo enodejanka je bila uprizorjena na tamkajšnjem odru. Najbolj se ugajali štajerski ples mladih deklet, ki so se morale venomer zahvaljevati za priznanje, ki so ga izražali poslušalci.

Z nastopom otroških skupin v poznejših popoldanskih urah so zaključili v Gams-u svoje praznike. Prazniki Ortsgruppe so dokazali, da se tudi tukaj dela v sredo in korist Spodnje Stajerske in Reich-a, ki ima v njeno naročje vrnjeno deželo pod svojo varno in sigurno zaščito.

* Sovjetska podmornica je potopila turško motorno ladjo. Kakor poroča agencija Reuter iz Istanbula, je neka »neznana« podmornica potopila ob vzhodu v Bospor turško motorno ladje »Derviş«.

IZREK TEDNA

Ljubezen matere do svojega otroka je največja in najmočnejša

Veliki mislec Sören Kierkegaard, ki je živel od leta 1813. do 1855., je v enem svojih nesmrtnih del zapustil popis doživljanja sledeče vsebine:

»Ich habe einmal eine arme Frau gesehen; die trieb einen kleinen Handel, nicht mit einem Laden oder Schuppen, sondern stand auf einem offenem Platz, stand da im Wind und Regen mit einem kleinen Kind auf dem Arm; sie selbst war sauber und ordentlich, das Kind sorgfältig eingewickelt. Ich habe sie oft gesehen. Da kam eine vornehme Dame des Weges, die setzte sie beinahe zurecht daß sie das Kind nicht zu Hause lasse, und da um so mehr, als es ihr ja nur im Wege sei. Und da kam ein Priester desselben Weges und näherte sich ihr, er wollte dem Kind einen Platz im Asyl verschaffen. Sie dankte ihm freundlich, doch da hättest den Blick sehen sollen, mit dem sie sich niederbeugte und das Kind ansah. Wäre es eingekoren gewesen, dieser Blick hätte es aufgetaut wäre es gestorben gewesen, dieser Blick hätte es ins Leben zurückgerufen; wäre es vor Hunger und Durst verkommen gewesen, der Segen dieses Blickes hätte es erquickt. Doch das Kind schlief, und nicht einmal sein Lächeln konnte die Mutter belohnen.« (Nekoč sem videl ubogo ženo, ki se je bavila z malo trgovino. Stala je brez lokala in brez strehe, na odprtem prostoru v vetru in dežju, z malim otročkom na rokah. Zena je bila čedna in v redu, otrok pa dobro zavit. Večkrat sem jo videl. Prišla je pa nekoč mimo neka odlična gospa, ki jo je skoraj poučno karala, zakaj ne pusti otroka doma in to tembolj, ker ji je otrok tam samo v napotje. Po isti poti je prišel tudi neki duhovnik, se približal ubogi branjevki ter ji ponudil za otroka prostor v nekem zavetišču. Zena se mu je za pomoč prav prijazno zahvalila, toda njen pogled, s katerim se je k otroku pripognila in ga pogledala, bi bil moral videti. Če bi otrok bil takrat umrzel, tisti pogled matere bi ga bil raztalil; če bi bil mrtev, njene oči bi ga bile takrat oživele; če bi bil takrat od gladi in žeje propadel, blagoslov materega pogleda bi ga bil okrepil in oživel. Ampak otrok je spal in se ni mogel niti s smehljajem zahvaliti materi za njeno veliko ljubezen.)

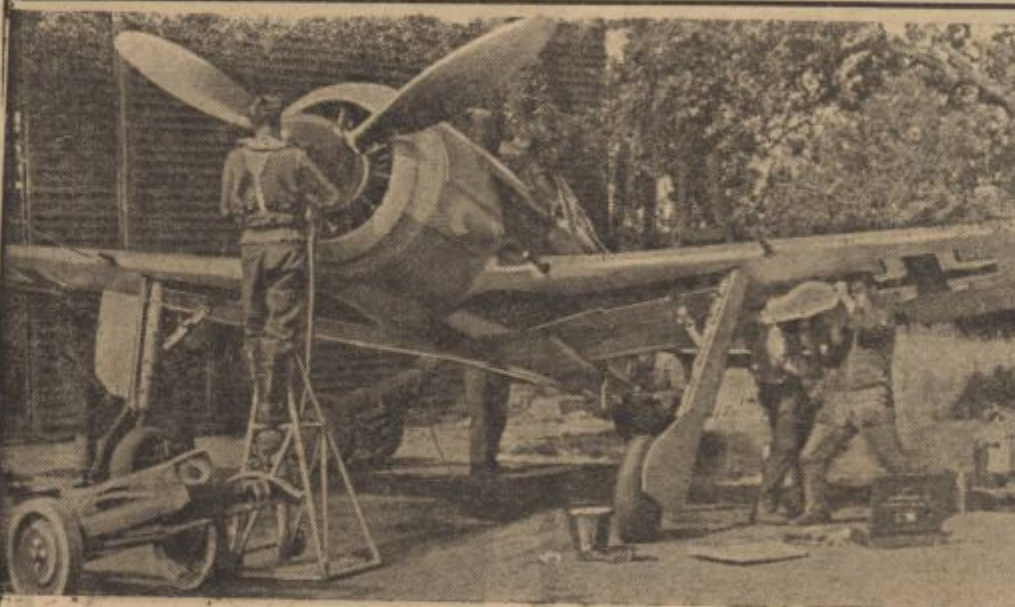
Zakoni narave so, ki določajo ženo za materinstvo. Narava je ženo določila za materinstvo, za vzgojiteljico otrok in družinsko delo, z eno besedo, dala ji je glavno skrb za človeški naraščaj, moža je pa namenila za glavarja, čuvarja in skrbnika družine. Tako približno je bilo pri vseh narodih od pamtveka, je bistveno tudi danes tako in se ta zakon narave tudi nikdar ne bo veliko spremenil.

Kakor smo rekli, da si ženska narava želi postati mati in roditi otroke, tako je tudi ženi prirojeno, da nad vse ljubi svoje otroke. Življenje uči, da so žene, ki so kot dekleta, neveste in novorojenke ljubile in oboževale svoje fante, ženske in mlade zakonske može, ko so pa rodile, so pa največji del te velike ljubezni prenesle na svoje otroke. Otrok, ki je naraven izvor in plod ženske ljubezni do moškega, otrok, ki ga je žena pod sreem nosila in v mukah rodila, je in mora biti vsaki materi največji zaklad na svetu. Dobra in prava mati goji podzvestno tako veliko in silno ljubezen do svojih otrok, da se ljubezen med zaljubljeni in ljubečimi s tem ne more meriti. Zelo redko se pripeti, da bi mati nehala ljubiti svojega otroka. Materinska ljubezen je neomejena in sega do groba.

Od otrok je odvisno, če cenijo in se vsaj do neke meje oddolžijo za ljubezen, ki so je deležni od svojih zlatih mater. Na žalost je precej otrok, ki z odletom iz materega zavetišča kaj radi pozabijo svoje ostarele matere. Mnogo je v tem so krivde v eksistenčnih in življenjskih bojih, ki otrokom otežavajo skrb za roditelje. Menda je najbolj nečedno in surovo, če postanejo osiwele matere svojim doraslim otrokom nadležne. Tudi o tem ima spodnjaštajersko ljudstvo svojo zdravo in pravilno sodbo, kadar nanese govor na tako sicer redke, zato pa bolj žalostne slučaje in ta se glasi: »Mati je v svoji mladosti rodila, vzgojila, preživljala in oskrbovala devet otrok. Sedaj, ko je sirota oslabela od dela in starosti, pa vseh njenih devet otrok skupaj ne more in noče skrbeti in olajšati življenjski večer svoji materi, ki jih je vse življenje, dokler jo ne položijo v hladni grob, ljubila nad vse.«

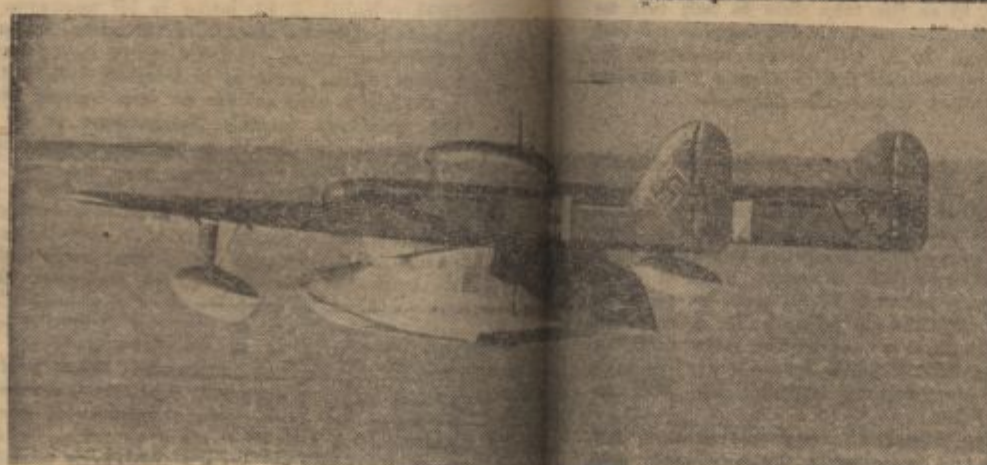
Ce je ljubeča materna roka kedajkoli prisiljena svoje nedoraste otroke kaznovati, se zgodi to iz

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsb. Gm (Sch)
Immer einseitig
Nach jedem Landflug
erhält diese Focke-
Wulf-Jagdmaschine sorg-
fältige Wartung. Acht
Mann des zwischen
Bodenpersonals stets
bereit, das Flugzeug in
kürzester Zeit wieder
startklar zu machen. Vor
allem muß die Ausrüstung
in die Magen der
Bordwaffen eingelegt
werden.

PK-Kriegsb. Wm (Sch)
Wieder einseitig
Ein »T. 34«, in über-
raschender in unvorher-
gesehenen eindringen wollte,
aber im Stützpunkt
steckenblieb und dann
von unserer durch
einige Wurfgeschosse
Schüsse vernichtet wurde.

Transporter der Luft
Ein Blohm und Voß Flugzeug »BV 138«. Dieser Typ hat sich in vielen Einsätzen bestens bewährt.

PK-Kriegsb. Ohmeyer (Atl — Sch)

Die waffenbestückte Stirn einer Me 110

Sonderzuteilung für Großkampftage
Geheimnisvolle Pakete sind aus der
Frontstellung nach vorn gekommen.
»Für Frontkämpfer im Großkampf«
steht auf den Paketen. Jeder ist auf
den Inhalt der »Sonderzuteilung« ge-
spannt.

PK-Kriegsbericht Flotte (Sch)

Etne willkommenen Marschpause
Nach einer langen strapazenreichen Fahrt durch das schwierige Berggelände Kretas benutzen Panzerbesatzungen die kurze Marschpause, um ein erfrischendes Bad zu nehmen.

(Scherl Bilderdienst)
Admiral Ito
Der Oberbefehlshaber der erfolg-
reichen japanischen Flotte

H-PK-Kriegsbericht Zeymer (PBZ — Sch)

Alarm bei den Nebelwerfern
Unsere Nebelwerfer sind bei den Sowjets eine gefürchtete Waffe und reißen immer wieder große Lücken in die Reihen der Angreifer. — Vor Eröffnung des Feuers laufen die Grenadiere in ihre Deckungslöcher.

ljubezni in v najboljšem namenu. Udarci, ki jih delijo matere svojim otrokom, ne bolijo in ne škodujejo, pač pa vrezujejo otrokom značilne poteze ter jih pripravljajo na pravilno in srečno življenjsko pot.

Neovrgljivo je, da ni do danes še nobeden svetovni nazor ali družabni red človeške družbe posvetil toliko skrbi, pomoči, nege, podpori in se toliko zavzel za izboljšanje položaja nosečih žensk kakor nacionalsocializem v Nemčiji. Skrb za matere igra v Nemčiji, kakor vidimo tudi na Spodnjem Štajerskem, v socialni skrbi države in stranke prvo mesto in to je nekaj lepega, dobrega in plemenitega. Materam, ki jim pri nas ne manjka ničesar, kar potrebujejo za porod in za preživljanje in negovanje otroka, se lahko v svoji ljubezni do otrok veliko lažje in bolje izživijo in radujejo, kar je tudi v veliko korist zdravega in življenja zmognega naraščaja.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Mesto Reval je praznovalo drugo obletnico svoje osvoboditve izpod boljševiškega jarma. V nedeljo se je vršila v Revalu velika proslava osvoboditve mesta izpod boljševiškega jarma. Proslavi sta prisostvovala tudi nemški generalni komisar Litzmann in prvi deželni direktor dr. Mäe. Zastopnik avtonomne uprave dr. Mäe je izjavil v svojem govoru, da odloča sedanja vojna glede usode estonskega naroda. Kakor vojak na fronti, mora tudi doma vsakdo s svojim delom in osebnimi žrtvami prispevati k zmagi.

□ Gospa Rooseveltova je baje odletela te dni z letalom preko Nove Zelandije v Avstralijo, kjer bo »podžigala osamljene ameriške vojake«.

□ Potovanje ministra Aoki. Japonski minister za Vzhodno Veliko Azijo je prispel v nedeljo iz Pekinga v Dairen, kjer ga je sprejel guverner z drugimi odličniki. V ponedeljek se je pripeljal minister Aoki v glavno mesto Mandžurije, Hsinking.

□ Gospa Churchillova posega v politiko. Na Roosevelt-Churchill-ovo konferenco, ki se je vršila v Quebecu v Kanadi, je svojega soproga spremljala tudi gospa Churchillova. Tam je izustila tudi nekaj fraz, ki bi naj predstavljale političen govor. V svojih izjavanjih je imenovala Nemčijo, Italijo in Japonsko »sile teme«, plutokrate in boljševike pa kot nekatke »angete svetlobe«.

□ Knox predvideva same težave. Ameriški morarniški minister Knox je imel te dni značilen govor pred univerzo Colgate v Hamiltonu (New York). V svojem govoru je najprej izjavil, da razun na vzhodni fronti še nikjer ni prišlo do večjih bojov. V isti sapi pa je povedal Knox nemalo strmečim Amerikancem tudi to-le: »Spomni moramo, da smo pravkar pri začetku naših velikih žrtvi in da so naše najhujše izkušnje bele pred nami. Vojno moramo sedaj prenesti v srce naših nasprotnikov, kdor pa ne bi vkal-kuliral vojne sposobnosti Nemcem ali pa smrti kljubujoče drznosti Japoncev, je norec.« Tako je govoril tisti gospod Knox, ki je nekoč bahavo izjavil, da bodo Amerikanci Japonce v treh mesecih pripravili za kapitulacijo. Vse kaže, da se je Knox zmotil tudi glede svojih ostalih iluzij za bodočnost.

□ »Kobilice so upostošile mesto Quebec.« O Churchill-Roosevelt-ovi konferenci, ki se je nedavno vršila v Quebecu v Kanadi, je pisal list »Daily Telegraph«, da je obisk rojev politikov in novinarjev mestno preskrbo spravil skoraj iz ravnotežja. Mnogo stvari za dnevne potrebe se sploh ni moglo več dobiti, medtem ko so se shrambe in kleti vodilnih hotelov izpraznile. Tujci so tudi pridno izpraznili trgovine oblačil. Na tem totalnem razprodajanju v Quebecu se je udeležila tudi gospa Churchillova, soproga angleškega ministrskega predsednika, nič manj pa časopisni poročevalci, ki so spremljali svoje politike.

□ Burma se bo branila. Burmeški državni šef dr. Ba Mav je imel v Rangunu na nekem velikem mitingu govor ter je povdaril med drugim, da sta se Churchill in Roosevelt bavila v Quebecu tudi z vprašanjem zopetne osvojitve Burme. Burmeški narod — tako je dejal dr. Ba Mav — je pripravljen, braniti svojo svobodo proti Amerikancem in Angležem do zadnje kaplje krvi. Ta sovražnik nima nikakih ozidov napram burmeškemu narodu ali celo napram ženam in deci. V Evropi so sovražniki Burme dovolj jasno dokazali, da zapuščajo za seboj samo razvaline, smrt in bedo.

GOSPODARSTVO

Nemške tovarne lokomotiv so vodilne na svetu

□ Turčija jim ne bo pomagala. Glavni urednik turškega lista »Tan« je v zvezi z nekimi člankom angleškega dnevnika »Times«, ki je kritikoval nevtralizacijo Turčije, zapisal te dni sledeče: »Turki so mnenja, da sedanja vojna ni vojna Turčije, temveč vojna velikih sil. Turki ne uvidevajo, da bi morali oditi v vojno za iste cilje, za katere so se borili že pred 20 leti. Mi ne zahtevamo nikakih tujih področij, zato pač zavemo se strani nimajo pričakovati nikake pomoči. To mnenje je tem bolj zanimivo, ker je glavni urednik Sertel znan kot prijatelj Anglije.

□ Angleži šolajo voditelje četnikov. Vojaški sodruknik londonskega lista »Times« priznava sedaj sodelovanje angleških četnikov v četniških podvigih na Balkanu. V to svrhu so Grke in »Jugoslovane« izsolali na Bližnjem vzhodu ter jih nato vtihotapili v svojo domovino. Svetovalci teh četniških poveljnikov so angleški častniki.

□ Sumner Welles ni več državni podtajnik za zunanje zadeve. Kakor poročajo iz Washingtona, je prezident Roosevelt sprejel demisijo, ki jo je predložil dosedanji državni podtajnik za zunanje zadeve Sumner Welles.

□ Grški ministerski predsednik Rhalys proti povzročiteljem govoric. Kakor piše solunski list »Nea Evrokia«, se je grški ministerski predsednik Rhalys zelo ostro izjavil proti povzročiteljem govoric. »Sovražnik — tako je dejal Rhalys — skuša z vsemi sredstvi razkrojiti javno mnenje Grčije, da bi tako odvrnil grški narod od koristnega dela. Kdor razširja razne govorice, je sovražnik grškega naroda. Sovražnik pa izkorišča navadnost tistih nepravilnih elementov, ki hočejo zastopiti grški narod«.

□ Izjemno stanje na Danskem. Vrhovni poveljnik nemških čet na Danskem je v svrhu zavarovanja evropske obale proglasil izjemno stanje za vso deželo Dansko. Ta ukrep je bil potreben, ker so se vsled neodgovornega sovražnega hujkanja in ojačenega delovanja sovražnih agentov vrstili v zadnjem času čini sabotaže. Nemške vojaške oblasti so izvedle svoje ukrepe tako naglo, da je bila njih izvedba brezhibna. Nikjer se niso odigrali kakšni bistveno važni incidenti.

□ Sovjetija in Egipt. Kakor poročajo angleška poročevalska služba, je imel sovjetski podkomisar za zunanje zadeve Majski preteklo soboto v Aleksandriji »prisrčne razgovore« z egiptovskim ministerskim predsednikom Nahas pašo. To je bil po sodbi omenjene poročevalske službe prvi službeni stik med Sovjetsko Unijo in Egiptom.

□ Katoliški skavti v Italiji. Po poročilu centralnega odbora italijanske mladine so v teku priprave za ustanovitev nove zveze katoliških skavtov v Italiji.

□ Švica ostane pri zatemnitvi. Švicarski zvezni svet se je bavil pretekli teden z vprašanjem zatemnitve. Socialistični krogi so namreč zahtevali ukinitve zatemnitve. Zvezni svet in švicarski general sta bila soglasno mnenja, da ostane Švica pri zatemnitvi, kakor je bila zapovedana v novembru leta 1940.

□ Roosevelt bo počastil črnca. Prezident Roosevelt je podpisal zakonski predlog, ki predvideva kredit v znesku 30.000 dolarjev za postavitev spomenika profesorju Georgeju Washingtonu Karverju. Počastjeni profesor je bil črnc ter je nedavno umrl kot profesor na univerzi v Alabami.

□ Unija sredozemskih otokov. Agencija Stefani poroča iz Ankare: Po informacijah iz Kaira se množe angleški separatistični manevri na Siciliji. Tako so Angleži predložili Sicilijancem načrt, ki predvideva Unijo vseh otokov Sredozemskega morja. Tej Uniji naj bi pripadali otoki Sicilija, Pantellerija in Lampedusa. Pozneje bi se ji pridružili še Jonski otoki, Sardinija in Krk. Smoter te Unije bi bil zapora Sredozemskega morja pod angleškim vodstvom.

□ V Palestini je zavrelo. Posebni dopisnik lista »News Chronicle« piše k položaju v Palestini: »V Palestini je vsekar zavrelo. Židje in Arabci so oboroženi in obe stranki sta pripravljene, da se udarita. Komplikacije pa je tem večja, ker je še več Arabcev pripravljenih za upor proti angleškim oblastem, ako te oblasti ne bi hotele zapreti dotoka židovskih naseljencev.

□ Indijci v Londonu zahtevajo neodvisnost svoje domovine. V Londonu živeti Indijci so pridobili preteklo nedeljo v londonskem predmestju Holborn veliko javno manifestacijo. Pri tej priliki so sprejeli resolucijo, ki zahteva neodvisnost za Indijo, obenem pa obsoja imenovanje generala Wavella indijskim podkraljem.

Bilo je marca 1942, ko so nemško industrijo lokomotiv pod vodstvom ravnatelja G. Degenkolba podredili ministrstvu za oborožitev in municijo. Takrat je Führer v številkah izrazil željo po najvišji produkciji lokomotiv svojevrstnega vojnega tipa, ki bi se naj izdelale do konca leta 1944. In glej čudo organizatornih, delovnih in izumiteljskih zmožnosti nacionalsocialistično usmerjenih Nemcev. Nemška industrija lokomotiv je pod vodstvom Degenkolba že meseca junija 1943, torej v 16 mesecih izdelala vso tisto število novih lokomotiv, ki jih je Führer po predhodnem posvetovanju in študiju z merodajnimi strokovnjaki zahteval in naročil kot najvišjo izdelovalno storitev tekom 34 mesecev, to je do kraja leta 1944.

S temi rekordnimi delovnimi uspehi je nemška industrija lokomotiv zasenčila v pogledu storitev na področju izdelovanja vse slične industrije na svetu, vključno industrije lokomotiv v Zedinjenih državah Severne Amerike.

Koristi, ki jih ima Nemčija od teh storitvenih uspehov, so neprecenljivi za fronto in domovino. Treba se je samo zamisliti, kako važne in velike vloge so prometna sredstva, med katerimi so železnice za Nemčijo in z njo povezano Evropo najbolj važne. Mirno se lahko reče, da so železnice za Nemčijo v sedanji vojni iste važnosti, kakor je na primer za otoško državo Anglijo važna morska plovba. Lokomotive oskrbujejo fronte in zaledje. Brezhibno funkcioniranje železniškega prometa, ki ima danes neverjetno veliko prevažanje vsega, kar potrebuje vojaštvo in civilno prebivalstvo Nemčije in vse ostale z njo povezane Evrope, je z uporabo novih, dobrih lokomotiv postavljeno na najboljšo

podlago. Transporti so torej v vsakem pogledu osigurani tudi za slučaj hude zime, ker ga bodo železnice s svojimi najnovejšimi in najboljšimi lokomotivami na vseh progah zmogle.

Elastičnost in zmožnost nemške industrije lokomotiv je tvorila podlago za tako sijajno uspele produkcijo. Te nove lokomotive so po svojih tipih nekoliko poenostavljene, z materialom se je štedilo, kjerkoli se je dalo, ne da bi v katerem pogledu šlo na škodo lokomotiv in njenih storitvenih zmožnosti. Delalo se je samo po najnovejših delovnih metodah, kar je privedlo mnogo delovnega časa ter omogočilo hitrejšo izdelovanje. Lokomotive so v svoji sedanji konstrukciji tako izpopolnjene, da se je lahko poenostavilo kakih 3000 delov, kakih nadaljnjih 1000 delov pa sploh odstranilo in opustilo, ne da bi to kaj vplivalo na varnost in upotrebljivost te nove vojne lokomotive. Vse te lokomotive ne bodo samo dorsale vsem naprom, ki jih čakajo tekom vojne, temveč bodo po mnenju strokovnjakov lahko še dolga leta po vojni ostale v prometu.

Nemški inženirji, gospodarstveniki, organizatorji, strojniki, tehniki, mojstri in delavci so zelo zmorni, iznajdljivi, delavni, vestni in pridni, zato pa tudi v izdelovanju novih vojni lokomotiv postavljajo vedno in povsod svojega moža. Ljudje takih kvalifikacij so res pekljani, da šolajo in učijo druge narode, ki so jim taka dela še bolj tuja ter jim od svojega ogromnega znanja doprinesejo vsaj nekaj koristnega. In to vrši nemška industrija danes kljub vojni na celi črti istočasno s šolanjem dvanajst milijonov inozemskih delavcev.

GOSPODARSKE VESTI

× Romunija pričakuje dober pridelek koruze. Po poročilih, ki prihajajo v Bukarešto, je stanje koruznih nasadov letos v količinskem in kakovostnem pogledu dobro.

× Bolgarija stavlja riž pod državno gospodarstvo. Vlada je odredila, da se vse zaloge riža in ves letošnji pridelek stavi pod državno kontrolo. Samo 200 kg riža bo zaplembe prostega, kar ostane pridelovalcem za seme. Razen tega smejo pridelovalci za svojo potrebo obdržati po 15 kg riža za vsako osebo.

× Bolgarija uvaža davek na cigarete, za eksport. Bolgarska vlada je uvedla davek na eksport cigaret, ki jih potniki odnesejo iz Bolgarije. Za 1 kg cigaret bo plačati 1000 levov, za kg tobaka za pipo pa 500 levov.

× Finska ustanavlja svojo kemično industrijo. 25 kmičnih industrijskih podjetij Finske je ustanovilo osrednjo zvezo kemične industrije, kateri se je pridružilo še dvoje kemično znanstvenih-raziskovalnih zavodov. Kemična industrija bo v glavnem predelovala les ter iz istega pridelovala vse, kar se danes iz te važne surovine kemičnim potom lahko pridobi. Pri tem je omena vredna novost, ki jo je izumil finski kemik dr. O. Ant-Wuorinen. Gre za pridobivanje sladkorja iz lesa in je za to fabrikacijo določenih 100 milijonov finskih mark. Združena kemična industrija Finske bo hkrati uvedla izdelovanje alkohola za tehniške in potrošniške svrhe, nadalje špirita, celuloze itd. Zelo važna je tudi novo ustanovljena tovarna, ki pridobiva iz šote bencin.

× Madžarska tekstilna industrija predeluje Turčiji ovčje volno. Turčija je sklenila dogovor z Madžarsko, da bodo madžarske tekstilne tovarne Turčiji predelale 1700 ton ovčje volne. 23 madžarskih tekstilnih tovarn bo v dvanajstih mesecih to volno predelalo v tekstilno blago ter ga nato odpremilo nazaj v Turčijo.

× Turški letniki za Madžarsko. Madžarsko trgovsko ministrstvo je s Turčijo sklenilo dogovor o uvozu letnikov, ki jih Madžarska v glavnem potrebuje za svojo industrijo sladkarij.

× Turčija uvaža vžgalice. Turška monopolna uprava se trudi da bi izgradila lastno industrijo vžgalic, hkrati se pa trudi uvažati vžgalice in les za izdelavo istih. Turčija potrebuje 14 do 15 milijard komadov vžgalic letno.

× Monopol tobaka in igralnih kart v Romuniji. Največje monopolno podjetje Romunije je gojilce, predelava in razpečevanje tobaka. Število gojiteljev tobaka je znašalo leta 1942 74.024. Trenutno je obdelanih 24.162 hektarjev zemlje

s tobakom. Skoraj ves pridelek gre za domačo potrošnjo, ki je v stalnem dvigu. Lanakoletna produkcija, ki je bila manjša kakor leto poprej, bo težko krila vse letošnje domače potrebe. Predvsem je veliko povpraševanje po tobaku za cigarete. Cigaret potrošijo Romuni dvakrat toliko kakor tobaka v paketih. Kljub temu se pa dviga tudi prodaja cigaretnega papirja. To si razlagajo z dejstvom, da so si gotovi kadilci nakupili zaloga tobaka za cigarete. Prodaja igralnih kart je vrgla 14,3 milijard lej državni blagajni kot čisti dobiček.

× Bolgarija namerava regulirati Struma. Bolgarska vlada se je odločila, da v desetih letih regulira reko Struma, kar bo po dosedanjih predračunih stalo okrog dve milijardi levov. Pri tem gre za največji načrt te vrste, ki so ga v Bolgariji in na Balkanu do danes poznali. Denarna sredstva mislijo kriti z vsakoletnimi krediti v državnem proračunu, in sicer v desetih letih.

× Slovaška razprodaja židovska posestva. Slovaški državni zemljiški urad je začel s dodeljevanjem zemljišč, ki so bila v rokah židov. V celoti gre za okrog 5000 do 6000 katastralnih orolov, ki so razdeljena na 670 občin. Parcelne se prodajajo potom javnih licitacij, prednost imajo frontni bojevniki. Se pred jesenskimi obdelovanjem bo razdeljenih 10.000 orolov, 15.000 orolov se bo pa dalo v zakup.

× Nov nemški izum v načinu gradnje hiš. Na storitveni razstavi »Betriebliches Vorschlagswesen«, to so predlogi izumiteljev po obratih, ki jih trenutno prireja organizacija Deutsche Arbeitsfront na severu Reich-a, je neka stavbena tvrdka razstavila kot zida, ki je povzročil posebno pozornost. Predstavljala je namreč predlog novega načina gradnje hiš, s katerim se prištedi veliko materiala napram dosedaj znanim načinom. Izumil ga je obratovodja. Gre za metodo, po kateri se zgradbo postavlja iz izgotovljenih delov, kar je izredno po ceni in hitro. Za tak zid se uporablja votlo, iz betona izdelano kamenja, ki se sklene z zobovi na spodnjo stran. Važno je, da se tako stavbeno kamenje lahko brez vseh velikih naprav izdeluje kar pri stavbišču, in to z navadnimi pomožnimi delovnimi silami. Kar se tiče pocenitve gradnje, bi se s to novo metodo prištedilo 40% napram stavbenemu načinu s uporabljanjem opeke. Na času in delovnih silah bi se prištedilo 65%. Tam, kjer se danes za zamezovanje luknjaj uporabi 200 do 250 litrov malte, se pri novem načinu isto delo opravi s 25 litri. Vse delo je pri tem tako poenostavljeno, da bo zadoščeval samo en strokovni delavec za gradnjo hiše. Izum bo velike koristi posebno pri gradnji številnih stanovanj.

UMNI KMETOVALEC

Pametno gospodarjenje z delovno močjo

Pred nedavnim je izšla knjiga, ki jo je napisal vseučiliški profesor Dr. L. W. Ries: »Delo v kmetijstvu« (Die Arbeit in der Landwirtschaft). S tem, da je knjiga izšla v založbi »Reichsnährstand«, to je osrednjega urada za povzdigo nemškega kmetijstva in kmečkega stanu, je pomen tega dela posebno poudarjen.

Pisatelj povdarja v predgovoru, da so kmetijski strokovnjaki in znanstveniki predolgo, to se pravi, vse do predzadnjega časa, pozabljali pri pospeševanju kmetijstva na človeško delo, ki je vendarle najvažnejši činitelj v kmetijstvu, — a še bolj na kmetijskega delavca, človeka, ki kmetijsko delo izvršuje.

Dobesedno pravi pisatelj: »Že akozi desetletja raziskujejo strokovnjaki in učijo profesorji na mekarskih šolah, kakšen način molže kravam najbolj prija in omogoča največjo proizvodnjo mleka. Kakšen način molže pa človek najlažje izvršuje in pri katerem načinu molže ostane mlekar najdalje zdrav in za delo sposoben — tega vprašanja pa si dozdaj še ni nihče zastavil.«

Enako je pri vseh drugih delih in opravkih v kmetijstvu. Vse do nedavna je obravnavalo kmetijsko strokovno znanstvo samo vprašanja, ki so se tikala zemlje, vremena, rastlin in živali, strojev, cen in donosnosti ter podobno. Človek je prišel v kmetijski stroki na vrsto le kot računarska postavka, če smo računali stroške proizvodnje, kot na primer: »Pridelek te in te rastline znaša toliko in toliko stotov na hektar; računano po tej in tej ceni za stot, znaša vrednost pridelka toliko in toliko; po odbitku obdelovalnih stroškov, to je toliko in toliko delovnih dni po tej in tej dnevni mezd, kar zneso to in to vsoto; je dalo pridelovanje te rastline na hektar tak in tak čisti dobiček.«

Nihče pa se ni vprašal, s koliko napora so bili ti »delovni dnevi« dovršeni; ali ni morda delo, ki so ga morali ljudje opravljati, škodovalo delavcem na zdravju, ali so dobili delavci trudu primerno plačo, — o vseh teh in še o mnogih drugih, pravzaprav najbolj nujnih vprašanjih ni kmetijska znanost vedela odgovora.

Zmotno naziranje, da človek in njegovo delo v kmetijski stroki kot vedi nima ničesar iskati, je tako globoko zakoreninjeno, da smo prepričani, da je tudi večina naših čitateljev v dvomu, da-li spada naš današnji razgovor v okvir »Umnega kmetovalca«.

Vzrok zapostavljanju človeka in njegovega dela v kmetijski stroki je bilo v gospodarskih krogih splošno prevladujoče naziranje, ki je gledalo v delovnem človeku samo delovno silo, katero je treba kar najbolj dobičkanosno izrabiti.

Šele v zadnjih letih si utira pot novo — oziroma staro, a pozabljeno naziranje — da je človek vendarle nekaj drugega kot stroj, orodje, delovna živina, oziroma »gospodarski činitelj« sploh. To naziranje uči, da je človek predvsem človek, ud človeške družbe, ter da se je treba predvsem na to dejstvo ozirati tudi pri vsakem delu, ki ga mora človek izvrševati v svrhu pridobivanja vsakdanjega kruha.

Razumljivo je, da bi to naziranje v hladno računajočih krogih gospodarstvenikov ne našlo prišteje, ako se ne bi našli ljudje, ki so znali dokazati, da mora gospodar že zgolj iz računskih razlogov uvideti, da je treba v gospodarstvu gledati na človeka in človeško delo drugače, kot na stroj in strojno delo, vprav zato, ker človek ni stroj.

Razvila se je zato v zadnjih letih posebna panoga kmetijske strokovne znanosti, ki načrtno in temeljito obravnava vsa vprašanja, ki jih lahko skupno označimo z naslovom našega današnjega sestavka, namreč: razumno, smotrno gospodarjenje s človeško delovno močjo v kmetijstvu.

Knjiga, ki smo jo uvodno omenili, je prvi sad te nove kmetijsko-strokovne vede. Obrča se v prvi vrsti na kmečke gospodarje ter jih opozarja na stvari, o katerih dozdaj niso razmišljali, ki pa so vendar zanje največjega pomena.

Ker je smov, ki jo navedena knjiga obravnava, tudi za vse naše spodnještajerske kmečke gospodarje največjega pomena, po drugi strani pa knjiga sama večini naših kmetovalcev nedostopna, želimo prav na kratko in po domače obrazložiti, kaj se gre.

I. Namen kmetijskega stanu in kmetijskega gospodarstva v narodu in v narodnem gospodarstvu.

Kmečki stan ni sam zase, marveč je del narodnega občestva. Naloga kmečkega stanu v narodnem občestvu je predvsem, da ostane sam zdrava in močna osnova narodu in da služi tudi vsem drugim stanom kot vir dotoka zdravih in življenja zmognih novih človeških sil. Druga naloga kmečkega stanu v narodu pa je, oskrbovati sebe in vse ostale stanove z življenjskimi potrebščinami, oziroma s potrebnimi sirovinami zanje.

Kmetijsko gospodarstvo, ki se od izpolnjevanja katerekoli teh dveh bistvenih nalog oddalji, zgreši svoj cilj in s tem tudi pravico do obstanka. Treba je torej vsakršno kmetijsko udejstvovanje precejševati z obeh naštetih gledišč, ne samo iz vidika doseganja čimvečjega trenutnega gospodarskega uspeha posameznega kmetijskega gospodarstva, kakor smo bili to vajeni doslej.

PK-Kriegsbericht Lechner (Sch)

Im Raum von Bjelgorod

Gluthtze und Staub liegen auf den Straßen zur Front. Unermüdlich wird von den Kolonnen der Nachschub, Munition und Verpflegung für die kämpfende Truppe, nach vorn gebracht

Dr. F. J. Lukas:

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

35. Stunde

Lösung der Aufgabe:

- I. 1. Er ist einen Apfel. 2. Er mißt den Tisch. 3. Er liest ein Buch. 4. Er sieht einen Bekannten. 5. Er tritt in ein Zimmer. 6. Er bittet um eine Gefälligkeit. 7. Er sitzt auf Nadeln. 8. Er liegt im Bett.
- II. Wir aßen den Hecht mit Genuß. E. Er maß seinen Gegner von oben bis unten. 3. Er las jede Zeile in diesem Buch mit Überlegung. 4. An diesem Abend sahen wir unseren Freund für lange Zeit zum letzten Male. 5. Mein Betriebsführer trat für mich in jeder Weise ein. 6. Er vergaß jedesmal die Uhr aufzuziehen. 7. Er bat mich nie umsonst. 8. Mein Hund saß zu Hause vor meiner Haustüre. 9. Mir lag wirklich nichts daran. 10. Dieser Kerl stand ihm immer im Wege. 11. Er tat immer, was er nicht lassen konnte.
- III. Er hat die Suppe mit gutem Appetit gegessen. 2. Er hat dieses Buch in einer Nacht zu Ende gelesen. 3. Er hat alles gesehen und hat sich verabschiedet. 4. Dieser grobe Kerl ist mir auf den Fuß getreten. 5. Ich habe Dir auch etwas mitgebracht; Du siehst, ich habe Dich nicht vergessen. 6. Er hat mich gebeten, ihm zu verzeihen. 7. Sie tat traurig in ihrem Zimmer gesessen und hat zum Fenster hinausgeschaut. 8. Er ist wie ein Toter am Boden gelegen und hat sich nicht gerührt. 9. Er ist an diesem

2. Varčno gospodarjenje s človeškim delom v kmetijstvu.

Kmečki stan je že po svojem bistvu nagnjen k varčevanju, kajti skromni dohodki kmetijstva omogočajo obstoj samo varčnemu gospodarju. A žal se vačnost kmečkih gospodarjev razteza samo na varčevanje z denarjem in potrebščinami. Da je treba varčevati tudi, oziroma v prvi vrsti tudi pri uporabi ljudi za delo, se večini naših kmečkih gospodarjev niti ne sanja.

Par vsak dan se ponavljajočih primerov:

V neki vasi se je ustanovljala vaška kmetijsko-strojna zadruga. Povabljeni so bili predvsem seveda vsi takozvani »boljši«, to je: premožnejši gospodarji. Toda glej čudo! Vprav ti gospodarji niso imeli nobenega smisla za nabavo kmetijskih strojev. Če so ustanovitelji razlagali, da bo mogoče z enim samim kosilnim strojem in z enim parom konj pokositi v nekaj urah več, kot zmore deset koscev, so se ti »dobri kmetovalci« odrezali: »Le zakaj bi konje mučili! Saj imam hlapce. Če bi s strojem kosil, bi imeli od tega samo hlapci korist, ber bi lahko jutraj spali do šestih, namesto do štirih! Lenobe pa ne bom podpiral!« Pa je rekel te besede gospodar, ki ni pustil konj jutraj napreči prej, preden niso bili dobro nakrmljeni, napojeni, ostrigljani kot zrcalo gladko, kopita očiščena in namazana, grive počesane... A njegovi hlapci so morali jutraj naravnost s svojih ležišč s koso na travnik, neumiti, nepočesani, tešč, pa tudi čez dan potem niso imeli časa, da bi se nekoliko odpočili in pobrigali za sebe. Ja, če bi se hlapec po kosilu vsedel za pol ure v senco, bi bil ogenj v strehi — a da so morali konji opoldne najmanj dve uri počivati, je bilo gospodarju samoumevno.

Če pustimo vse drugo ob strani in presojamo tako »gospodarjenje z delovnimi močmi« samo s strogo gospodarskega vidika, bomo vendar lahko dokazali, da je tako ravnanje napačno. Predvsem pri takem načinu ravnanja z delovnimi močmi ne more kmečki gospodar niti dobiti, še manj pa obdržati dobrih, sposobnih delovnih ljudi v kmetijstvu. Vsak kdor more, beži v drug poklic, kjer lahko vsaj nekoliko bolj človeško živi. Zato je nastal takozvani »beg s kmetov« v mesta in tovarne. A v kolikor kmetijski delavci in posli ne morejo v stran, otopijo pri takem prenapornem delu ter se predčasno izrabijo. Kot občinske reže jih mora leta in leta vzdrževati skupnost, v breme sebi in njim samim.

Ko je prišel na vrsto nek sortirni stroj, pa se je oglašil drug »dober gospodar«, oče številnih otrok: »Meni ni treba stroja! To delo lahko otroci opravijo, in to nič ne stane!« — Verjamete morda tudi vi, dragi čitatelji, da to res nič ne stane? Premislimo samo!

Dolžnost staršev — tudi kmečkih — je, da

Ausschneiden! Izrezati!

Tage schon um 5 Uhr aufgestanden. 10. Es hat mir leid getan, aber ich habe nicht anders gekonnt.

- IV. 1. Der Apfelbaum gibt uns Äpfel, der Birnbaum gibt uns Birnen, der Pflaumenbaum gibt uns Pflaumen, der Orangenbaum gibt uns Orangen, der Pfirsichbaum gibt uns Pfirsiche, der Olivenbaum gibt uns Oliven, der Zitronenbaum gibt uns Zitronen, der Dattelbaum gibt uns Datteln, der Mandelbaum gibt uns Mandeln, die Weinrebe gibt uns Trauben.
2. Äpfel, Birnen und Trauben zusammen nennt man Obst.
3. Aus Äpfeln und Birnen erzeugt man Most.
4. Aus Wasser, Zucker und Zitronensaft macht man Limonade.
5. Aus Oliven erzeugt man Öl.
6. In Afrika wachsen Datteln.
7. Aus Trauben erzeugt man Traubensaft oder Wein.
8. Die Mahlzeit zu Mittag nennt man das Mittagessen.
9. Die Mahlzeit am Abend nennt man das Abendessen.
10. Die Mahlzeit am Morgen nennt man Frühstück.
11. Prozesse werden bei Gericht ausgetragen.
12. Einen eingeschriebenen Brief gibt man auf der Post auf.

svoje otroke vzgojijo v telesno in duševno zdrave in razvite ljudi. Na to navadno mnogi kmečki starši pozabljajo. Zanje so otroci samo cenena ali celo brezplačna delovna moč.

Tako misleči starši gonijo svoje otroke k delu, tudi k takemu, ki je za mlado, razvijajočo se telo škodljivo, in ne pomislijo, da bodo zaradi tega njih otroci celo življenje pohabljeni ali nepravilno razviti. Ne pomislijo niti na to, da je otrok, ki je v mladosti, namesto, da bi se tudi duševno razvijal in se učil za življenje potrebnih ved, moral le delati in samo delati — duševni pohabljenec. Koliko ljudi, ki bi sicer lahko postali polnovredni člani narodnega občestva, pokvarijo vprav kmečki starši s svojim napačnim naziranjem o delu! Škoda od tega imajo otroci sami, ima pa jo tudi ves narod. Zato taki starši niso dobri gospodarji, četudi morda prikupijo s svojo »varčnostjo« k gruntu še kako parcelo.

Pri vprašanju varčnega gospodarjenja z delovnimi močmi v kmetijstvu pa se moramo ozirati še na neko drugo dejstvo: Narod kot tak lahko toliko več proizvaja, kolikor več delovnih moči stoji posameznim stanovom na razpolago in čimveč lahko posameznik proizvaja. Vse delovne moči torej, ki so vsled zastarelih nazorov in vsled napačnega odpora proti uporabi strojev brez resnične potrebe zaposlene v kmetijstvu, so pravzaprav ukradene drugim stanovom, kjer bi lahko več koristnega napravile za skupno narodno blagostanje, pomenijo torej zapravljanje narodnega premoženja!

3. Varčno gospodarjenje s človeškim delom drugih stanov za kmetijstvo.

Naslov tega odstavka bo morda marsikomu težko umljiv. Zato bomo pojasnili takoj spet na primeru iz vsakdanjega življenja, kaj mislimo.

Kmet kupi nov kosilni stroj. Ta stroj je bil napravljen v tovarni. Deloma so ga delali (predvsem sestavljali itd.) ljudje, deloma je bila kosilnica izdelana s pomočjo strojev. A stroje so morali končno vendarle izdelati tudi ljudje. Pa ne samo to. Človeško delo je bilo potrebno tudi za pripravo in dovoz materiala za stroje, za zgradbo tovarn in spet za pripravo gradiva zanje. Ko je bila kosilnica gotova, so imeli dela z njo na železnici s prevozom, v pisarni tovarne in trgovca s stroji z vpisovanjem v knjige, izstavljanjem računov itd. V vsaki kosilnici — pa tudi v vsakem drugem stroju ali orodju, domači živali, semenu kmetijskih rastlin, v mladem sadnem drevju itd. — je skrita torej neka količina človeškega dela, truda.

In stroj — ali druga kupljena stvar — izpolni svoj namen, to je, varčevanje v narodnem gospodarstvu, samo v primeru, ako s svojo uporabo prištedi v kmetijstvu več človeškega dela in truda,

kot pa ga je bilo potrebno za proizvodnjo stroja. Zato je zapravljanje narodnega premoženja, ako kupi kmet kakšen stroj ali orodje, ne da bi ga lahko v polni meri izkoristil. Tak kmečki gospodar je oškodoval narod za vse delo, ki je vloženo v dotičnem stroju.

Prav isto velja o kmečkih gospodarjih, ki predčasno zakoljejo dragoceno plemenito živino, ali ki pokrmijo z velikim trdom vzgojeno visokovredno seme. Delo namreč, ki je bilo za pridobitev istih potrebno, je izgubljeno!

Končno smemo med zapraviljalce narodnega premoženja šteti vse takozvane »dobre gospodarje« — bodisi kmečke ali nekmečke — ki vlačijo na kup in pustijo brez koristi ležati kakšno koli blago, ki bi lahko drugod koristno služilo svojem namenu.

4. Človeku — kmečkemu delavcu zdravo stanovanje in primerno orodje!

Niso redki kmečki gospodarji med nami, ki se ponašajo s tem, da so njihovi hlevi v zdravstvenem oziru vzorni, z betonskim tlakom, z velikimi okni, z napravami za zračenje itd. Toda vprav isti gospodarji se ne sramujejo, ker morajo njihovi posli spati v hlevih, v senikih ali pa v kaki temačni in zatohli podstrešni čumnati, brez oken in brez oprave. Če ne more žival dobro uspeti brez svetlobe, čistega zraka, skrbne nege in dolge hrane, kako bi mogli to verjeti o človeku! Gospodar torej, ki svojim poslom ne preskrbi stanovanja in oskrbe, kot se to za človeka spodobi, ne more biti dober gospodar!

Prav tako brezbržni so mnogi gospodarji glede na zdravstveno zaščito svojih poslov in delavcev. Svoja gospodarska poslopja ter inventar zavaruje vsak kmet prav rad in brez odpora plačuje zavarovalnino. Da pa je zavarovanje kmečkih poslov in delavcev prav tako, ali pa še bolj nujno, — to večini kmečkih gospodarjev ne gre in ne gre v glavo. Le z nevoljo plačujejo prispevke zanje, ne da bi se zavedali, kolike gospodarske koristi je zanje, če v primeru obolevnosti ali ponesrečenja prevzame država mesto njih stroške za zdravljenje ali pa za oskrbino.

Da, ponesrečenje kmečkih poslov in delavcev! Tudi to je poglavlje zase. Koliko nesreč na kmetih se pripeti prav zato, ker kmečkim gospodarjem ni mar, da bi poskrbeli za varnost ljudi, ki so zaposleni pri strojih in pri nevarnem delu. Večini gospodarjev se zdi škoda, utrpeti nekaj denarja, da bi opremili svoje stroje z varnostnimi napravami, ali pa, da bi si nabavili moderne stroje, ki so s takimi napravami že opremljeni. Ne pomislijo pa, da lahko zaradi njegove napačne varčnosti utrpijo njihovi delavci veliko večjo škodo na svojem zdravju in delazmožnosti — in je ta škoda za narodno občestvo večja, kot vsa

korist, katero dajejo njegove kmetije. Dober gospodar je torej samo on, ki skrbi, da ostanejo njegove delovne moči čimdalje zdrave in delazmožne.

A ne samo to. Treba je, delavcem vsako delo po možnosti olajšati. Predvsem s tem, da jim damo dobro in prikladno orodje v roke. S koliko manjšim trdom in s koliko večjim uspehom bo na primer delavec delal z lopato, če je ta primerne oblike, iz dobrega materiala, dovolj ostre rezil in gladkega, primerne debelega toporišča, kot pa, če mu damo v roke obrabljeno, topo, vso vegasto lopato, s strovo obtesanim kolom namesto toporišča. Prav isto velja o vseh drugih vrstah orodja.

Dober gospodar mora stalno zasledovati napredek v izdelovanju kmetijskega orodja in skrbeti, da daje svojim ljudem vedno le dobro in praktično orodje v roke. V kolikor pa je mogoče, mora kmečki gospodar stremeti, da ročno delo nadomesti s kmetijskimi stroji.

Noben kmečki gospodar naj ne bi izgubil izpred oči cilja, ki ga mora zasledovati naše kmetijsko gospodarstvo:

Kmetijsko gospodarstvo mora stremeti za tem, da s pomočjo vsake zaposlene delovne moči pridelava čimveč, in to z najmanjšim trdom delovne moči in brez škode za njeno zdravje ter delazmožnost, kakor tudi z najmanjšo možno porabo dela drugih v obliki nabavljenih strojev, orodja, gradiva — sploh iz drugih panog narodnega gospodarstva prihajajočega in v kmetijstvo vložnega dela.

GOSPODARSKI DROBIŽ

× Slovaški izvoz lesa listnatega drevja v Svico. Slovaška zveza lesnih gospodarstvenikov je sklicala sejo eksporterjev lesa, ki dobavljajo les listnatega drevja v Svico. Sio je za principijelne odloke, ki so potrebni za predstoječo pogajanje s švicarskimi interesi za slovaški les.

× Madžarska živinorejska središčnica v Debrecnu. Madžarsko ministrstvo za kmetijstvo je vzelo v zakup eno največjih posestev v mestu Debreczen, da bo na istem uredilo živinorejsko središčnico za kmetovalce madžarske nižine. Gra v glavnem za oskrbovanje živinorejcev s plemenskimimi živali. Pri tem se bo največ polagalo na izbiro dobrih pasem.

× Tečaj za perutninarje. Madžarsko kmetijsko ministrstvo bo svojo akcijo za pospeševanje perutninarstva tudi letos podpiralo s pritrjevanjem perutninarskih tečajev. Med novembrom 1943 in marcem 1944 bodo priredili 400 samostojnih perutninarskih tečajev. Občine pa tudi lahko same priredijo take tečaje, če se javi najmanj 30 in največ 500 udeležencev.

V. 1. Das Luftschiff flieg über den Großglockner. — Das Luftschiff ist über den Großglockner geflogen. 2. Die Feinde flohen vor unseren Soldaten. — Die Feinde sind vor unseren Soldaten geflohen. 3. In diesem Kanal floß kein Wasser. — In diesem Kanal ist kein Wasser geflossen. 4. Er genöß das Leben in vollen Zügen. — Er hat das Leben in vollen Zügen genossen. 5. Es roch hier nach Schwefel. — Es hat hier nach Schwefel gerochen. 6. Dieser Jäger schoß ausgezeichnet. — Dieser Jäger hat ausgezeichnet geschossen. 7. Bei dieser Unkenntnis verlor auch der beste Lehrer die Geduld. — Bei dieser Unkenntnis hat auch der beste Lehrer die Geduld verloren. 8. Dieses Pferd zog für zwei. — Dieses Pferd hat für zwei gezogen. 9. Glaubst Du, daß er mich betrogen hat? — Glaubst Du, daß er mich betrogen hat? 10. Er log nie. — Er hat nie gelogen. 11. Er fuhr nur mit Schnellzügen. — Er ist nur mit Schnellzügen gefahren. 12. Er grub sein eigenes Grab. — Er hat sein eigenes Grab gegraben. 13. Wer lud den Wagen ab? — Wer hat den Wagen abgeladen? 14. Wieviel Uhr schlug es? — Wie viel Uhr hat es geschlagen? 15. Wer trug das Paket zur Post? — Wer hat das Paket zur Post getragen? 16. Diese Pflanze wuchs jeden Tag um einen Zentimeter. — Diese Pflanze ist jeden Tag um einen Zentimeter gewachsen.

Gesprächsübung.

Wie geht es Ihnen?
Wie geht es zu Hause?
Darf ich vorstellen? Herr Knicker, Apotheker aus Edlingen.
Darf ich vorstellen? Herr Knicker, Apotheker.
Ich stehe jederzeit zu Ihrer Verfügung.

Ich freue mich sehr, Ihre Bekanntschaft zu machen.

Es freut mich, Sie persönlich kennenzulernen.
Meinen Sie das im Ernst?
Was soll das heißen?
Ist so etwas möglich?
Es wird mich sehr freuen, wenn Sie mich gelegentlich besuchen.
Kako se Vam godi?
Kako se imajo doma?
Smem predstaviti? Gospod Knicker, lekarnar iz Edlingen-a.
Ali smem gospode seznaniti?
Vselej sem Vam na razpolago.
Veselim se, da se seznanim z Vami.
Zelo me veseli, da Vas osebno spoznam.
Ali mislite to resno?
Kaj naj to pomeni?
Je-li kaj takega mogoče?
Zelo me bo veselilo, če me o priliki obiščeta.

Der Führer am 22. Juni 1941.

Neben uns traf der Haß dieser internationalen Weltverschwörer jene Völker, die, ebenso vom Glück übersehen, im härtesten Daseinskampf das tägliche Brot zu verdienen gezwungen waren. Vor allem Italien und Japan wurde der Anteil an den Gütern dieser Welt genau so wie Deutschland bestritten, ja förmlich verboten. Dieser Zusammenschluß der Nationen war daher nur ein Akt des Selbstschutzes gegenüber der sie bedrohenden egoistischen Weltkoalition des Reichtums und der Macht.

Der Führer in seinem Aufruf an das deutsche Volk am 22. Juni 1941.

Als das Deutsche Reich am 3. September 1939 die englische Kriegserklärung erhielt, wiederholte

sich aufs neue der britische Versuch, jeden Beginn einer Konsolidierung und damit eines Aufstieges Europas durch den Kampf gegen die jeweils stärkste Macht des Kontinentes zu vereiteln. So hat England einst in vielen Kriegen Spanien zugrunde gerichtet. So führte es seine Kriege gegen Holland. So bekämpfte es mit Hilfe von ganz Europa später Frankreich. Und so begann es um die Jahrhundertwende die Einkreisung des damaligen Deutschen Reiches und im Jahre 1914 den Weltkrieg.

Aufgaben.

- I. Beantworten Sie folgende Fragen:
  1. Wen traf der Haß der internationalen Weltverschwörer?
  2. Wem wurde der Anteil an den Gütern der Welt bestritten?
  3. Was war der Zusammenschluß der Nationen?
  4. Wann erhielt das Deutsche Reich die englische Kriegserklärung?
  5. Wann hat der Führer einen Aufruf an das deutsche Volk erlassen?
  6. Wann begann England den Weltkrieg?
- II. Setzen Sie die Eigenschaftswörter in die richtige Form:
  1. Eine (weiß) Bluse.
  2. Meine (gut) Mutter.
  3. Seine (älter) Schwester.
  4. Ihr (letzt) Brief.
  5. Zwei (süß) Birnen.
  6. (frisch) Wasser.
  7. Ein (neu) Kleid.
  8. Ein (öffentlich) Park.
  9. Paula schläft in diesem (klein) Zimmer.
  10. Er diktiert ihr einen (lang) Brief.
  11. Der Meteorologe schaut zum (schön, blau) Himmel.
  12. Er bewundert den (herrlich) Strand mit den (viel) Strandkörben, den (riesig) Sonnenschirmen und dem (fein) Sand.

Wörter.

Akt (m) — akt, dejanje
Anteil (m) — delež
Aufruf (m) — poziv, oklic

MALE VESTI

*Führer je sprejel te dni novega romunskega poslanika Jon Georghe-a v prisotnosti zunanjega ministra von Ribbentropa. Poslanik Georghe je Führerju pri tej priliki izročil svoje poverilnice.

*Visoko odlikovanje bolgarskega pravosodnega ministra. Führer je podelil bolgarskemu pravosodnemu ministru dr. Konstantinu Partovu v znak priznanja za njegovo pospeševanje nemško-bolgarskih pravosodnih odnošajev Veliki križ reda nemškega Orla. Visoko odlikovanje je odlikovancu izročil o priliki obiska v Berlinu nemški pravosodni minister dr. Thierack po Führerjevem nalogu.

*Spodnještajerci so junaki. Na dan 50. letnice rojstva svojega v svetovni vojni trikrat za hrabrost odlikovanega očeta je bil sedaj na fronti odlikovan za hrabro obnašanje pred sovražnikom Willi Gutschek iz Trifaila, in sicer z odlikovanjem Elsernes Kreuz II. Klasse.

*Spodnještajerci se junaško žrtvujejo za obrambo svoje domovine. V bojih blizu Ladoškega jezera je padel junaške smrti 20 letni Gefreiter Franz Magditsch iz Murfeld-a. Njegovo smrt obžalujejo mati, brat in dve sestrji. — Dne 8. avgusta 1943 je v težkih obrambnih bojih na vzhodu izgubil življenje Pioneer Franz Frass iz Draufweiler-ja pri Marburg-u. — Pri Orelu je umrl junaško smrt za domovino Gefreiter Martin Schgank, doma iz Hofrein-a v Kreis-u Cilli. — V bojih pri Wjasmu je dne 7. avgusta 1943, v trdni veri v zmago, padel za domovino vojni prostovoljec, Unteroffizier, nosilec odlikovanja Elsernes Kreuz II. Klasse ter spominske svetinje Ostmedaille, Kurt Zmork, doma iz Mahrenberg-a.

*Hrabrost Spodnještajercev, ki smo jo v našem listu že nešteto krat naglašali, potrjujejo odlikovanja, ki jih dobivajo naši spodnještajerski fantje za hrabra dela na frontah. Skoraj ne mine tedna, da bi v domovino ne prišlo kako poročilo o odlikovanju naših mladih vojakov z vidnimi in maki priznanja za hrabrost. Ravno kar smo sprejeli vest, da je Gefreiter Josef Saloschnig iz Lorenzen-a, ki je že imel odlikovanje Elsernes Kreuz II. Klasse za hrabrost, nedavno dobil še odlikovanje Elsernes Kreuz I. Klasse, ki se dobi samo za posebno velika junaška dela. Spodnještajerci Saloschnig je torej nositelj dveh odlikovanj za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti. Saloschnig je seveda mlad vojak.

*Zopet nov grob spodnještajerskega junaka. Za domovino in narod je padel junaške smrti v krvavih bojih na finski fronti Gebirgsjäger Anton Grill, doma iz Rutzmanetz-a, občina Thomasberg. Pokojnik zapuša v Rutzmanetz-u žalujočo mater ter brata in sestre. Star je bil komaj 20 let.

*Nov grob spodnještajerskega junaka na vzhodnem bojišču. Na vzhodni fronti pri Orelu je dne 12. avgusta 1943 za vedno zatisnil svoje mlade oči dvajsetletni grenadir Alois Gerlitza iz Cilli-ja. V hudih bojih je junaškega srca žrtvoval svoje mlado življenje za domovino. Doma zapuša žalujočo mater.

*Nov Generalstabschef letalstva. Naslednik nedavno umrlega Generalobersta Jeschonnek-a je postal General der Flieger Günther Korten, šef generalnega štaba poveljstva letalstva. General Korten se je rodil dne 26. julija 1898 kot sin stavbenega mojstra v Köln-u am Rhein. Vojak je od leta 1914 v svetovni vojni je bil ranjen pri Arrasu leta 1915 ter odlikovan za boje, ki se jih je udeležil v Rusiji in v Franciji. Po svetovni vojni je bil določen za razne letalske instrukcije v inozemstvu. Leta 1934 je bil sprejet kot major v generalni štab letalstva. Kot Generalmajor si je pridobil zasluge tudi v vojnem pohodu leta 1940 ter bil odlikovan z odlikovanjem Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes. Pozneje se je odlikoval tudi v bojih na Balkanu. Avgusta 1942 je postal Generalleutnant in leta 1943 General der Flieger. Korten je tudi nosilec odlikovanja Blutorden ter je bil v tej vojni ranjen na kubanskem mostišču.

*Nov Ortsgruppenheim v Hofrein-u pri Cilli-ju. Ortsgruppe Hofrein v Kreis-u Cilli je nedavno otvorila svoj novi dom Ortsgruppenheim. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi Kreisleiter Dorfmeister. Istočasno so izročili svojemu namenu tudi prostore za vaško kmetijsko strojno skupnost.

*Vsak Gau dobi svoj Gausarbeitsamt. Iz pristojnih krogov smo dobili poročilo, da spada v področje Gausarbeitsamt-a Steiermark ozemlje Reichsgau-a Steiermark. Naloge delovne vpisave in urejevanja plač v privatnem gospodarstvu in v javnih službah Spodnje Stajerske je pa kakor doslej, podvrženo uradu Beauftragter für Arbeitsfragen beim Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark. Temu uradu so podrejeni tudi spodnještajerski uradi dela ali Arbeitsamt-i.

*Zmagovalci v rokodelski tekmi. V dvorani Heimatbund v Marburg-u so minulo nedeljo počastili tiste rokodelce, ki so lani zmagali na rokodelski tekmi. Vodja oddelka za rokodelstvo v organizaciji Steirischer Heimatbund, Gratzler, je pozdravil zastopnike Heimatbund-a, države in oborožene sile ter mojstre in pomočnike, kakor je kulturni referent Harwalik spregovoril o rokodelski tekmi. Končno je Bundesamtsleiter Hackel izrekel zahvalo vsem, ki so priredili razstavo, kakor je odlikovanim rokodelcem izročil diplome.

*Na otroke se mora vedno paziti. Triletni sinček posestnika Stern-a iz Riegersdorf-a pri Fürstenfeld-u, je prišel pod voz, ki je bil naložen s senom. S težkimi poškodbami so ga prepeljali v bolnišnico v Fürstenfeld, kjer je umrl.

*Rudarstvo je poklic, ki se ga je učiti kakor vse druge rokodelske poklice. Vedno je treba ponavljati, da je poklic rudarja dvignjen v priznan poklic, ki se ga je treba učiti. S tem je rudarstvo, ki je v pridobivanju surovin na prvem mestu, dobilo svojo zaslužno priznanje. Spodnještajerski fant, ki hoče s 14. 15. ali 16. letom stopiti v rudarski poklic, se mora rudarstva izučiti. Cilj je: izpit za rudarje (Knappenprüfung). Za dosego je fantu po pismeno izdelani učni pogodbi ter temeljito premišljenem in preizkušenem načrtu prehoditi izobraževalno pot, ki se začne s praktičnim delom po delavnicah in v obratih. Po tej šoli pride rudarski vajenec tudi v rove v svrhu nadaljnjega uka, in sicer v učni revir pod nadzorstvom izkušenih mojsterskih kopačev ali pa v učne skupine, ki se jih vpostavi povsod tam, kjer se v praktičnem rudniku lahko nekaj nauči. Hkrati s praktičnim ukom se vrši šolanje. Vajenec se tedensko uporabi za eno učno šifto, medtem obiskuje poklicno šolo ter telovadbo in sport v telovadnicah, na sportnih igriščih in v kopališčih rudnika. Rudarski vajenci so edini, ki dobivajo doklade težkih delavcev, za dela pod zemljo celo doklade za najtežja dela. Vajenec dobi po določilih zakona o mladinski zaščiti vsako leto po 18 dni dopusta. Ta dopust se podaljša na 24 delovnih dni, če vrebije vajenec vsaj deset dni v nekem taborišču mladinske organizacije Hitler-Jugend. Pripomoček za vzgojo je višji kakor plača enako starih mladostnikov v rudarstvu in presega zdaleka pripomočke, ki jih dobivajo vajenci v drugih poklicih. S položajitvijo izkušnje za rudarja, je rudarski vajenec dosegel svoj cilj ter postal rudar ali Knappe. Kot tak je sposoben za vsa rudarska dela v šifto ali rekordu. V času delovanja kot rudar sledi nadaljnja izobrazba za kopača (Hauer). Tudi ta izobrazba se vrši po načrtu in predpisu. S položajitvijo izpita za kopača, dobi tozadevno diplomu. Tedaj je rudar dosegel svojo popolno izobrazbo. V bodoče se bo čas vse te izobrazbe uredilo tako, da bo izkušnja za kopača položena že pred vstopom v Reichsarbeitsdienst.

*Pošta dobiva pomanjkljivo opremljene vojno pošne pakete. Uprava pošte zahteva, da se pakete, ki so namenjeni za vojno pošto, v redu in dobro opremijo. Treba se je zamisliti, kake dolge vožnje napravijo take pošiljke in med kako velikimi kupi se nahajajo taki paketi. Mnogokrat se pripeti, da se pismom podobne pošiljke popolnoma stisnejo, ker se praznino v vrečki ni primerno s papirjem izpolnilo. Razen tega naj svojci mislijo, da se v letnem času ne more pošiljati lahko pokvarljivih jedil, ki se gredečo pokvarijo in povrh še drugo poškodujejo. Pošiljanje užigalic, bencina in podobnih zažigalnih predmetov je prepovedano. V vsako pošiljko spada dvojen naslov. Vojno-pošne pošiljke, ki tem pogojem ne odgovarjajo, uprave pošt ne bodo sprejemale.

*Zrtev kopanja. Kakšen kilometer nižje od železniškega mosta v Pettau-u se je pri kopanju utopil 17letna hčerka posestnika Obrana iz Budine pri Pettau-u. V nekem stranskem rokavu reke Drau se je utopil 16 letni slaščičarski vajenec Milan Beltschitsch, ko je hotel preplavati reko.

*Rokodelski dnevi v Luttenberg-u. Na rokodelskem dnevu v Luttenberg-u so Handwerksmeister-ji dobili diplome za udeležbo na tekmi rokodelcev, ki se je vršila lanskega leta. Od 69 Luttenberger-jev, ki so se udeležili tekme, jih je dobilo 52 diplome o zmagah in storitvah.

*Pri igri si je odsekal prst. Karl Jewschek, šestletni sin ključavničarja iz Leskowitz-a v občini Kerschbach, si je pri igranju odsekal prstane desne roke.

*Pazljivost je pri strojih vedno potrebna. V Muggauberg-u pri Voltsberg-u je 58 letni posestnik in invalid iz svetovne vojne Jakob Suligov po neprevidnosti prišel v gonilni jermen, da ga je isti vrgel na tla ter na glavi in po hrbtu težko poškodoval. Suligov je na posledicah zadobljenih poškodb kmalu potem umrl.

*Apel v Luttenberg-u. V Luttenberg-u so imeli velik apel funkcionarjev urada Kreisleitung. Govoril je Kreisleiter Nemetz o vedno večjih nalogah ozkega sodelovanja s političnimi voditelji. Sturmbannführer Kampf je poročal o vojaškem in političnem položaju. Kreisleiter je nato obdelal pripravljena dela za sprejemno komisijo organizacije Steirischer Heimatbund, ki bo kmalu začela poslovati v Kreis-u Luttenberg ter za Ortsgruppentage, ki se bodo vršili 11. in 12. septembra 1943 v Abstal-u in Roßhof-u.

Aufstieg (m) — dvig, vzlet, pot navzgor
bedrohend — preteč, ogrožajoč
bekämpfen — bojevati se s kom
bestreiten (etwas), ich bestritt, ich habe bestritten
— oporekati, oporekal, -a, -o, sem, je, izpodbijati
bezaubernd — očarljiv
britisch — angleški, -a, -o
daher (aus diesem Grunde) — radi tega
damalig — tedanj, -a, -e
Daseinskampf (m) — boj za obetov
diktiert — narekovati
egoistisch — asebčen
Einkreisung (w) — obkoljevanje
erhalten, ich erhielt, ich habe erhalten — dobiti
fein — fin, lep
fürmlich (nahezu) — skoraj
Geck (m) — gizdalin
Haß (m) — sovraštvo, jeza
Holland — Nizozemska
international — mednarodni
Jahrhundertwende (w) — stoletni obrat
Japan — Japonska
jeweils — vsakokrat
Konsolidierung (w) — konsolidacija
Kriegserklärung (w) — vojna napoved
Macht (w) — moč, sila, oblast
Meteorologe (m) — vremenslovec
Reichtum (m) — bogastvo
Sand (m) — pesek
Selbstschutz (m) — samoobramba
Sonnenschirm (m) — sončnik
Strandkorb (m) — obrežni koš
übersehen (etwas), ich übersah, ich habe übersehen
— pregledati, pregledal, -a, -o, sem, je, prezreti
Versuch (m) — poskus
Volk (Völker), (s) — narod (narodi)
Weltkoalition (w) — svetovna koalicija

Weltkrieg (m) — svetovna vojna
Weltverschwörer (m) — svetovni zarotnik
zugrunde richten — uničiti
Zusammenschluß (m) — združitev
zwingen, ich zwang, ich habe gezwungen — prisiliti, prisilil, -a, -o, sem, je

Redewendungen.

gut (schlecht) aussehen — na oči biti zdrav, zdrav se zdeti, izgledati
das tägliche Brot verdienen — vsakdanji kruh zaslužiti
vor allem — pred vsem
Kriege führen gegen — bojevati se proti
aufs neue (wiederum) — znova, zopet
mit Hilfe von — s pomočjo
einen Aufruf erlassen — poziv izdati

*Nevarnost v hišnem gospodinjstvu. Überleitungsstelle für Sozialversicherung in der Untersteiermark, to je bolniška blagajna, kjer se javljajo vse neizgode, ki se pripetijo na Spodnjem Stajerskem, je ugotovila, da se po izgledoma nenevarnih domačinskih gospodinjstvih pripeti veliko neizgode. Da bi se preprečilo take neizgode, ki zahtevajo dolgotrajna zdravljenja in večkrat tudi stalne poškodbe v zdravstvenem stanju, imajo pa tu in tam za posledico tudi smrt, je imenovan urad izdelal predpise za preprečevanje neizgode v domačinskih gospodinjstvih, ki se bodo razdelili. Da bi se gospodinjje še prav posebno poučilo, kako se ena ali druga nevarnost neizgode lahko prepreči, bodo tehniški nadzorni uradniki nepričakovano pregledali domačinstva ter se pri tej priložnosti prepričali, če in v kolikor se domačinstva držijo tozadevnih predpisov.

Anglo-ameriško bojevanje zoper neoboroženo civilno prebivalstvo

Ponavljamo staro znano dejstvo, da so Angleži pošiljali druge narode v vojne, da so krvaveli za angleške koristi. Teh svojih egoističnih metod so se posluževali in se še poslužujejo v sedanji vojni. Angleška vojna politika hoče vedno zmagati s krvjo in življenjem drugih narodov. Lastne angleške krvi pa ne mara prelivati, ker se ji zdi to škoda. Oholi Angleži stojijo na stališču, da so gospodski narod, ki vlada v največji meri ves svet in ki na račun vseh ostalih narodov lahko gospodsko živi. To je tem domišljavim Anglosasom prešlo v kri in meso, to mnenje dajejo angleškim dojenčkom že matere in dojilje, da je tak položaj Velike Britanije v svetu angleškemu človeku nekaj samo ob sebi umevnega. Zakaj bi pa končno bogati in raz-

vajeni Angleži s prelivanjem krvi v raznih vojnah izgubljali svoja dragocena življenja, če jim je dolejši še v vseh vojnah uspelo upreči in izkoristiti druge narode, ki so jim s krvjo svojih fantov in mož doboje ali zmago, katere koristi so bili deležni samo Angleži.

Kdor vse to o Angležih ve in pozna, se ne čudi, da vodijo Angleži s pomočjo svojih bratrancev onstran Oceana, ki jim v glavnem dobavljajo letala in bombe, letalsko vojno zoper nemško in italijansko ter ostalo z Nemčijo stoječo evropsko prebivalstvo. Izgnani iz vseh pozicij, ki so jih imeli do izbruha te vojne v raznih državah Evrope, sedijo sedaj s svojo oboroženo silo, ki so jo ojačile še čete raznih dominijonov in iz Zedinjenih držav, ter gledajo in čakajo, kedaj in kako se bo dalo zasedi in zavojevati v nemških rokah se nahajajočo Evropo, ne da bi se pri tem veliko riskiralo ali izgubljalo »plemenitih« angleških mož. Na mesto da bi svoje armade vrgli v odprt in odkrit boj proti nemškim utrdbam ter se s pomočjo vojaških operacij poskusili z nasprotnikom, čakaja na izpolnitev svojih pobožnih želja, da bi Sovjeti z veletoki krvi ohromeli in oslabili nemško oboroženo silo in domovino, nakar bi oni brez posebnih bojev prišli na to stran Rokavskega zaliva ter nastopili kot zmagovalci. Dosedanje štiriletno trajanje vojne jih v teh neizpolnjenih upih ni niti najmanj spametovalo ali ozdravilo. To nam pa končno ne škoduje. Bodočnost bo najbolj zabitemu Angležu odprla oči, da se na ta način Nemčije ne bo premagalo.

Nemčiji je končno lahko po volji, če se Anglosasi v boju zoper njo poslužujejo neuspešne vojne taktike. Barbarsko in zverinsko ter vse obsodbe vredno je pač anglosaško vojskovanje z bombardiranjem in zažiganjem nemških mest, kjer ni nikakršnih vojnih ciljev. To delajo za to, da bi pobijanje nemških žen in otrok ter zažiganje in rušenje njihovih hiš in stanovanj zrušilo moralno nemškega naroda ter ga v zvezi z ostalimi vojnimi nadlogami spravilo tako daleč, da bi si v svojem obupu zaželel miru za vsako ceno. To bi strahopetnim Anglosasom omogočilo zavojevanje po Nemčiji obvladane Evrope brez bojev in brez nevarnosti. Ali si bodo iz testa, ki ga mešajo po tem receptu, rez kedaj lahko spekli evropski kruh, jih bo bodoči razvoj vojnih dogodkov najbolj razumljivo poučil.

Bralce bo zanimalo, kakih bomb se poslužujejo Anglosasi pri terorskih napadih na nemška mesta in nemško neoboroženo civilno prebivalstvo. Prvotno so uporabljali razen razdiralnih tudi takozvane palične zažigalne bombe. Sedaj so pa prešli večinoma na metanje zažigalnih bomb.

Zažigalne bombe so po 14 kg težke. Polnjene so v enem delu z žveplom, v ostalem pa z neko lepljivo gorilno snovjo iz umetne smole, ki je padec bombe vrže ven. Ti brizgi z žveplom mešane gorilne snovi se v zraku sami zažgejo. Gasitev na

ta način nastalih požarov je bolj težka, kakor pri paličnih zažigalnih bombah.

Značilno za uvedbo žvepleno-zažigalnih bomb je, da so te bombe najbolj uporabne za prebijanje večnadstropnih hiš, medtem ko so palične zažigalne bombe odgovarjale zažiganju industrijskih in vojaških objektov, kjer ni potrebno tako silne prodorne sile.

Ko letalec vrže zažigalno bombo na mesto, prebije ta več nadstropij v hiši in že pri dotiku streh začne bomba škropiti svojo gorilno snov ter zažge istočasno vse prebite prostore. Brizgi žvepla se takoj sami vnamejo, če pa pridejo do človeške kože, povzročijo nevarne bolečine z opeklinami, v očesu pa v največjih primerih izgub vida.

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

Nach dem Terrorangriff auf Berlin

Wie in den anderen vom anglo-amerikanischen Luftterror betroffenen Städten des Reiches zeigte auch in Berlin die Bevölkerung bei der Bekämpfung von Schäden eine vorbildliche Haltung und Einsatzbereitschaft. Männer, Frauen und auch Kinder setzten sich überall da, wo Schäden entstanden, mit Mut und Entschlossenheit ein und verhinderten sehr oft die weitere Ausdehnung von Bränden. — Unser Bild zeigt Mutter und Tochter bei der Bekämpfung eines in ihrer Wohnung entstandenen Brandes

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

Soldaten beim Bau von Deckungsgräben

In der Reicheshauptstadt ist zur Zeit auch Militär zum Bau der sogenannten Splittergräben eingesetzt. Sie werden außerhalb des Trümmerschattens angelegt, so daß eine Verschüttungs- oder Verbrennungsgefahr durch einstürzende Gebäude bei ihnen nicht besteht. Die Deckungsgräben werden unter Anleitung von Fachkräften hergestellt und sind nicht nur für die Anwohner, sondern überhaupt für die Öffentlichkeit bestimmt

* Novi hrvatski general. Poglavnik je imenoval devet polkovnikov v rang generalov.

* Novi hrvatski poslanik v Berlinu. Führer je sprejel preteklo soboto v prisotnosti zunanjega ministra von Ribbentropa novega hrvatskega poslanika dr. Stjepana Ratkovića, ki mu je izročil svoje poverilnice.

* Srbske jubilejne poštne znamke. Srbska pošta bo 15. oktobra priložnostno ustanovitve pošte v Srbiji izdala posebne jubilejne znamke. Serija, sestojeca iz pet različnih vrednosti, bo stala 100 Din. Vsaka serija nosi napis: »Stogodišnjica srbske pošte«.

* Skoplje dobi univerzo. Dne 3. oktobra bodo otvorili drugo bolgarsko univerzo v Skoplju.

* Vzrok smrti kralja Borisa. Dne 30. avgusta je izdala bolgarsko pravosodno ministrstvo povodoma smrti kralja Borisa III. smrtni akt, ki pravi sledeče: »Smrt je nastopila vsled zamašitve leve srčne arterije, vsled dvostranske pljučnice in vsled oteklina pljuč in možganov.«

* Bolgarska mladina, zajeta v organizaciji Bratnik, je bila v nedeljo zaprisežena na novega carja Simeona II. Sofijsko mladino je v Bojani zaprisegal vodja mladine Karajovanov.

* Madžarska ima po najnovejšem štetju centralnega urada za statistiko 14.843.279 prebivalcev. V mestih živi okrog 40% vseh prebivalcev.

* Novi poveljnik madžarske mladinske organizacije Levente. Državni upravitelj Horthy je razrešil dolžnosti poveljnika madžarske mladinske organizacije Levente, generalmajorja Stefana pl.

Kudrickega in vojaškega vzgojitelja te mladine podmaršala Aloisa-a Beldy-Bruckner-ja. Novi vrhovni poveljnik organizacije Levente je generalmajor Laszlo pl. Solmossy.

* Podzemna železnica v Budimpešti, ki jo bodo gradili po vojni, bo imela tri proge. Doslej so raziskali zemeljske razmere za prvo progno ter prešli na vrtnjanja ozemlja, po katerem bo tekla druga in tretja progna.

* Madžarska štedi uvoz koksa za plavžo. Madžarska je nedavno izvedla uspešne poskuse, izdelati iz rjavega premoga koks v plavžarske potrebe. Madžarska je doslej uvozila do 600.000 ton koksa za plavžo, kar odslej ne bo več potrebno. To je za madžarsko industrijo lepa razbremenitev.

* V Turčiji lovijo škorpionce za izdelavo zdravil. V anatolskem mestu Madrin so razpisali nagrado za lov škorpionov. Prebivalstvo mesta in okolice je nato v enem mesecu naložilo 14.974 živih škorpionov ter jih oddalo za to določeni zbiralnici. Industrija zdravil pridobiva iz škorpionovega strupa snov, ki ga potrebuje za izdelavo serumov.

* Letalski alarm v Zenevi. Preteklo soboto zjutraj so imeli v Zenevi in v Lausanne-u letalski alarm. Zenevsko kantonalno področje je preletelo opetovano več skupin anglo-ameriških letal.

* Dvorno žalovanje v Bukarešti. Rumunski kralj je odredil v zvezi s smrtjo kralja Borisa III. dvorno žalovanje za dobo enega tedna.

* Gladovni nemiri v Bengaliji. Kakor poroča Radio Sonan, so vsled lakote nastali v Bengaliji

resni nemiri med prebivalstvom. V Kalkuti se je udeležilo 30.000 ljudi protestne povelje proti angleški oblasti. Prehranjevalni minister anglo-indijske vlade je v Kalkuti sprejel deputacije strokovnih organizacij, ki je protestirala proti nezadostnim ukrepom v zvezi z nevarnim prehranjevalnim položajem. Ministrski predsednik pokrajine Orissa je izjavil, da trpija vsled lakote najbolj okraja Balasore in Ganjem.

* Švicarski konzulat v Milanu porušen. Med poslopji, ki so jih anglo-ameriški gangsterji zrušili o priliki svojih napadov na italijansko mesto Milan, se nahaja tudi švicarski konzulat. Bombe so razen tega razrušile tudi švicarsko trgovsko zbornico, švicarsko ljudsko šolo in švicarski klub. Konzularne posle opravljajo sedaj v provizoričnih prostorih.

* Anglija ubija francoske ribiče. Angleški letalci in angleške morské mine so strah in trepet francoskih ribičev. Od 1. 1940 pa do sedaj je bilo ubitih 300 ribičev, dočim jih 500 pogrešajo.

* 11 in pol milijonov Indijcev umrlo za malarijo. Neki ameriški zdravnik, ki je prepotoval Indijo v študijske svrhe, poroča, da imajo v Indiji, ki šteje skoro 400 milijonov prebivalcev, jedva 42.000 zdravnikov in 5000 bolnišničnih strelnic. Leta 1939 je pomrlo za malarijo nič manj kot 11 in pol milijonov ljudi. 100.000 smrtnih žrtev je zahtevala kolera, 50.000 ljudi je umrlo za črnimi kozami. Vedno huje se širi tudi tuberkuloza, in sicer vsled nezadostne hrane večine prebivalstva.

TO IN ONO

Največja elementarna katastrofa na Japonskem

Ob 20 letnici

Japonska spada k deželam, ki jim pravimo domovina potresov. Človek se vsemu privadi; tudi potresom. Toda če le ti postajajo pogostejši in močnejši, tedaj so taki potresi glasni svarilci pred bližajočo se katastrofo. In tedaj postane našo nadaljnjo bivanje na takem ozemlju preme dviganje človeka nad naravo, nad višjo silo.

Taki svarilci so se nad Japonsko oglašali že edar obstoja (posebno znane so potresne katastrofe na Formosi). V raznih izrednih znamenjih se se oglašali tudi tik pred največjo katastrofo, kar jih pozna človeška zgodovina. In taka katastrofa je Japonsko zadela v noči od zadnjega avgusta do prvi september leta 1923. Pihal je ne- navadno vroč in vzušljiv veter. Ob 1. uri zjutraj se je semija prvič močno stresla. Nato je sledila močna tlaina. In ko so mnogi že upali, da je nevarnost pri kraju, je prišlo ob 4.11 uri do strahovitega izbruha. Pred vsem v šest minut kasneje je potresnih sunkih. V spremstvu še drugih elementov je bila ta katastrofa tudi svetovno zgodovinsko še večja kakor ona v slučaju Krakova 40 let poprej. In sicer že zato večja katastrofa, ker tam ni bilo pravega potresa in se požara in je katastrofa kot središče izbruha nedelja neobljuden otok, dočim je tu zadela glavno mesto Tokio in pristanišče Jokohama, do vulkanskega izbruha pa je prišlo tudi v tem slučaju. Tu je v glavnem sodočel požar, ki je zahvaljujuč več človeških žrtev kakor ostali elementi: potres, orkan, poplave, izstop morja I. dr. Tu so se združile vse elementarne sile v eno samo kot rečeno tudi svetovno zgodovinsko največjo katastrofo, katere središče je bilo glavno mesto Tokio s pristaniščem Jokohama. V Tokiju umem je bilo zrušenih 350.000 poslopj in preko 100.000 človeških žrtev. Razen teh dveh središč je bilo porušenih ali sicer pokončenih še 12 mest, 10 mostovi in tuneli z vozečimi vlaki, pogrešali so se otoki in cele pokrajine je poplavilo visoko se vzpenjajoče morje. Izginilo je tudi cesarsko pristanišče Manaš s 13.000 prebivalci. Med človeškimi žrtvami, ki so jih prva poročila navajala do milijona, pa se je to število pozneje strčilo na pol (po nekaterih virih še nižje) so bili tudi trije principi in dve princese, dočim se je po- srečilo rešiti ostale člane cesarske rodbine. Vnanji del cesarske palače so uporabili za zavetišče re- zev.

Potres se je občutil po celem svetu (vsaj seizmografsko, to je na potresnih aparatih). Katastrofa je v svojih posledicah trajala še več dni. Bil je ta potres tektonskega in vulkanskega zna- čaja, s prevladajočo tektonsko ali podzemeljsko silo.

Japonci, ki so se do novejšje dobe tako tudi učili pri drugih narodih, so bili baš glede po- tresne nevarnosti prvi, ki so se dejansko oprijeli glede varnosti proti potresom. Bili so najbrže tudi prvi med domovinci potresov, ki so se začeli za- vedati potrebe po izmenjavi nove domovine na adnejših tleh. Od tod tisto mnogim Evropejcem znano stremenje po naselitvi v tuji dežele. Ta katastrofa pred 20 leti na jih je še posebno spozorila, da jim niti njihovi najgenijalnejši izumi v gradnjah proti elementarnim silam ne nudijo adostne varnosti in da treba še resneje računati v izkušnjem, ki so jih doživeli oziroma preživeli pri tej katastrofi.

DROBIŽ

* Ljudsko gibanje v Marburgu. V drugi polovici meseca avgusta je bilo pri Stadesamtu prijav- lenih: 98 rojstev (zadnjič 97) od teh 50 dečkov, zadnjič 57) in 48 deklic (zadnjič 40); 54 smrtnih slučajev (zadnjič 51), od teh 33 moških (zadnjič 27) in 21 žensk (zadnjič 24). Na Stadesamtu sklenjenih porok je bilo 31 (zadnjič 23).

* Zopet več dečkov ko deklic. Tudi v drugi avgustovi polovici je bilo v Marburgu rojenih več dečkov ko deklic; to pot sicer le dva več, malo pa zadnjič kar sedem.

* Tri pare dvojčkov. Marburg se po daljšem presledku zopet ponaša s svojimi dvojčki. To pot jih je bilo v drugi polovici avgusta tri pare — torej skupaj 6 dvojčkov.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das gedruckte Wort 25 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das gedruckte Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das gedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigen-Annahmesechluss. Am Tage vor Erscheinen um 10 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Voreinsendung des Betrages nach gültige Briefmarken aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu verkaufen

3

Vielfachgerät zu verkaufen. Adr. in der Verw. d. »St. G.« Marburg-Drau. 634-3

Zu kaufen gesucht

4

Abfälle: Altpapier, Hader, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg-Drau, Draugasse 5. 634-3

Kaufe alte Schirme. Georg Zimmermann, Feinschleifer u. Schirmreparateur, Marburg-Dr., Viktringhofgasse 5. 658-4

Kaufe ein Pferd. H. Pistor, Brennmaterialhandlung Marburg-Drau, Mühlgasse 18. 614-4

Kaufe einen Koffergrammophon und Photoapparat 13x8 oder 18x24 mit oder ohne Objektiv. Wodopiwet Josef, Ponigl 3. 661-4

Stellengesuche

5

Suche Posten als Winzer, mit 2 Arbeitskräften. Adr. I. d. G. d. »St. G.« Marburg-Drau. 640-5

Offene Stellen

6

Vor Einstellung von Arbeitskräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden.

Winzerfamilie mit 4 bis 6 Arbeitskräften wird aufgenommen für eine Winzerei in Georgenberg an der Pöbnitz bei Marburg. Anfragen F. Matiaschitz, Post Ranzenberg bei Marburg-Dr. 590-6

Kanzleikraft (deutschsprechend) wird sofort aufgenommen. Anschriften in der Geschäftsstelle d. »M. Z.« Cilli 653-6

Nette, reine Köchin für alles gesucht. Marburg-Drau, Hutgeschäft Leyrer, Herrengasse 22. 656-6

Braver Winzer mit mehreren Arbeitskräften wird sofort aufgenommen. Tautscher, Edmund-Schmid-Gasse 3, Marburg-Drau 657-6

Hausgehilfin wird im Saantal sofort aufgenommen. 20 bis 35 Jahre alt und deutschsprechend. Anschriften an die Geschäftsstelle d. »M. Z.« Cilli. 652-6

Bäckergehilfe, selbständig, wird sogleich aufgenommen. Bäckerei V. Kodella & Co., Pettau. 655-6

* Vožnje z izvoški na sprehod so prepovedane. Prometni minister je odredil, da je prepovedano uporabljati izvoške ali fajakere, ki so namenjeni za prevažanje ljudi, dokler traja vojna. Izjeme so

dovoljene samo za ranjene, obolele in oddiha potrebne osebe. V kolikor bi na ta način nastalo svobodnih vprežnih konj in vozil, se jih lahko uporabi za druga vojno važna opravila.

Schuhmachergehilfe wird aufgenommen. Marburg-Drau, Rathausplatz, Benko. 642-6

Für 2½ Joch Rebgrund wird per sofort ein Winzer mit ca 3 bis 5 Personen gesucht. Austausch eventuell möglich. Näheres zu erfahren bei H. Plock, Obst- und Weinbauschule. 664-6

Zwei bis drei Leder- und Häute-Magazinsarbeiter werden sofort aufgenommen, eventuell auch mit Wohnung und ganzer Verpflegung. Vorzustellen bei der Fa. J. Jellenz, Cilli, Adolf-Hitler-Platz Nr. 4. 663-6

Ältere Hausgehilfin für alles, rein, brav, kinderliebend, wird zu 4 Personen dringend gesucht. Angebote unter »Geschäftshaus« an die Geschäftsstelle der »M. Z.« Cilli. 660-6

Wohnungstausch

Tausche Zimmer und Küche gegen großes Zimmer und Küche in Brunnndorf. Adr. Franz Priwoschnnik, Brunnndorf, Lembacherstr. 76. 650-9

Verschiedenes

Ein Netzanhängerradioapparat zu tauschen gegen einen elektrischen. Anzufragen Marburg-Dr., Suppanzgasse 17. 648-14

Schwarze Damenjacke wurde im Zuge von Grubel bis Marburg vergessen. Der Finder wird gebeten, da es mein einziges warmes Kleidungsstück ist, an Maria Nawodnik, Cilli, Schloßbergstraße 22, abzugeben. 662-14

Bekanntmachung

Die noch verkehrenden Kraftpostlinien dienen in erster Linie dem kriegswichtigen und lebensnotwendigen Berufsverkehr. Unter Berufsverkehr ist der regelmäßige Verkehr der einzelnen Berufstätigen vom Wohnort zur Arbeitsstätte und zurück mit Kraftpostzeitkarten zu verstehen. Einzelfahrten Berufstätiger können nur dann durchgeführt werden, wenn die Dringlichkeit der Fahrt durch Vorlage eines Dringlichkeitscheines nachgewiesen wird, aus welchem der Zweck der Fahrt, der Fahrttag sowie die Fahrstrecke ersichtlich sind. In zweiter Linie dienen die Kraftposten der Beförderung der an der Strecke wohnenden einheimischen Bevölkerung, welche nachweislich lebensnotwendige oder kriegswichtige Fahrten durchzuführen hat. Fahrten zu Besuchs- oder Erholungszwecken sind zu unterlassen.

Fahrgäste, welche ihr Reiseziel mit der Bahn erreichen können, sind von der Beförderung mit den Kraftposten ausgeschlossen; dies gilt auch für Berufs- und Dienstreisen.

Militärpersonen werden auf den Kraftposten nur dann bevorzugt befördert, wenn sie im Besitze eines Wehrmachtsgut-scheines sind oder wenn der ausgestellte Urlaubsschein auf einen an der Strecke gelegenen Ort lautet, welcher nicht mit der Bahn erreicht werden kann.

Das Überfüllungsverbot muß genauestens eingehalten werden. Beschwerden wegen Nichtbeförderung bei Überfüllung der Omnibusse sind zwecklos, da die in den Omnibussen angegebene Zahl der zugelassenen Fahrgäste nicht überschritten werden darf.

Den Anordnungen der Aufsichtsorgane sowie der Kraftwagenführer ist unbedingt Folge zu leisten; Zuwiderhandelnde werden von der Mit- oder Weiterfahrt ausgeschlossen und allenfalls zur polizeilichen Anzeigen gebracht.

639

Reichspostdirektion Graz

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark.
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft
GZ 1/100/3 Graz, 26. 8. 1943.

Sicherstellung der Äpfelversorgung

Die Äpfelernte in der Untersteiermark fällt heuer schwach aus. Ein Ausgleich durch Zuschüsse aus den übrigen Anbaugebieten des Großdeutschen Reiches oder durch Einfuhr aus dem Auslande ist in dem erforderlichen Umfange nicht möglich. Der Bedarf in den Städten und Industriegebieten ist außerordentlich groß und auch die Verarbeitungs-Industrie benötigt zur Erfüllung vordringlicher Wehrmachtsaufträge und zur Sicherstellung der Brotaufstrichmittel-Aktion Obst aller Art. Mehr denn je muß deshalb Sorge getragen werden, daß das zur Verfügung stehende Obst möglichst restlos erfaßt und einer gerechten Verteilung zugeführt wird. Es geht dabei nicht an, daß Personen, die über Zeit und Geld verfügen, die öffentlichen Verkehrsmittel unnötig beanspruchen, um zu den Erzeugern hinauszufahren und Obst häufig zu überhöhten Preisen einzukaufen.

Die Arbeiter in den Rüstungsbetrieben sowie die heranwachsende Jugend, Mütter und Kranke haben einen berechtigten Anspruch auf Äpfel. Die Erzeuger sind durch die bestehenden Anordnungen verpflichtet, die über ihren eigenen Bedarf hinausgehenden Apfelmengen restlos der zuständigen Ortssammelstelle abzuliefern, da nur auf diese Weise eine gerechte Verteilung der vorhandenen Mengen möglich ist.

637

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

HANS BRAUSEWETTER,
ANNY ONDRA

in
*Himmel, wir
erben ein Schloss*

Für Jugendliche unter 14 Jahren
nicht zugelassen! 659

NEUES Pulver für den
Wuchs und für
die Mastung der Schweine

REDIN,

mit garantiertem Erfolg!

ZENTRALDROGERIE EMIL INDR
Marburg / Drau, Herrngasse 55

15. und 16. Oktober
Ziehung 1. Klasse der

10. Deutschen Reichslotterie

WESIACK

Staatliche Lotterie-Einnahme
Marburg - Drau, Herrng. 25
Fernruf 20-97

...../8 zu 3.— RM je Klasse
...../4 zu 6.— RM je Klasse
...../2 zu 12.— RM je Klasse
...../1 zu 24.— RM je Klasse

Name: .....

Anschrift: .....

Ausschneiden und einsenden!

Leder Betriebs- führer

soll das
Verordnungs-
und Amtsblatt

des Chefs der
Zivilverwaltung
in der Unter-
steiermark
lesen. Bezugs-
preis monatlich
RM 1.25. Be-
stellungen sind
an die Ge-
schäftsstelle
des Verordnungs-
und
Amtsblattes,
Marburg/Drau,
Badgasse 6
zu richten.

Prothesen jeder Art — Leder —
Leichtmetall — Holz — ortho-
päische Apparate, Leibbinden,
Gummistrümpfe, Bruchbänder
erzeugt und liefert das führende
Fachgeschäft F. EGGER, Band-
agen und Orthopädie. Lieferant
sämtlicher Krankenanstalten und
Sozialinstitute. Marburg/Drau, Mel-
lingerstraße 3 Achtung! Modell-
abnahmen für Prothesen und or-
thopäische Apparate finden wegen
Personalmangel in Marburg
jeden Freitag ganztägig statt 14

Bandagen aller Art, sowie Pro-
thesen erzeugt die altbekannte
Firma FRANZ BELA, Bandagist,
Marburg/Drau, Herrngasse 5.
237-14

Tausche ein Zinshaus, Eckhaus
auf dem schönsten Platz in Sem-
lin, Kroatien, mit 10 verschiede-
nen Wohnungen und ein Lokal,
jährliche Rente 120.000 Kuna,
eigene Wasserleitung, alles par-
kettiert, sechs größere Wohnun-
gen mit Badezimmer versehen
gegen einen gleichwertigen Land-
Wald- oder Hausbesitz in Steier-
mark. Anfragen bitte an die
Adresse F. Novak, Semlin, Ro-
seggerstraße 13, Kroatien. 635-14

Zahnstein

entsteht durch Speichelabsonder-
ungen, vermengt mit Speiseresten,
abgestorbenen Schleimhautteilen
usw. Er sitzt in erster Linie gegen-
über den Ausgängen der Speichel-
drüsen. Es ist sehr wichtig, die
Zähne regelmäßig durch einen
Zahnarzt oder Dentisten unter-
suchen und den Zahnstein ent-
fernen zu lassen. Verlangen Sie
kostenlos die Aufklärungsschrift
„Gesundheit ist kein Zufall“ von
d. Chlorodont-Fabrik, Dresden Nö.

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen
Zahnpflege

DANKSAGUNG

Für die liebe Anteilnahme und die Kranz- u. Blumen-
spenden anlässlich des Ablebens unserer lieben Tochter
TATJANA-MARIA, sowie für das Geleite zur letzten
Ruhstätte, sagen wir allen Verwandten und Bekannten
unsern herzlichsten Dank aus.

Edlingen, den 31. August 1943.

Tieftrauernde Eltern
Aloisia und Franz Kotar

654

Schwer und hart traf uns die Nachricht, daß
uns unser innigstgeliebter Sohn, Bruder und
Schwager

FRANZ KICKL

Sturmgenadier

im 20. Lebensjahr am 18. Juli an der Ostfront, fern sei-
ner geliebten schönen Heimat, sein Leben für Führer
und Volk gelassen hat.

Partin, den 25. August 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab: Karl und
Maria Kickl, Eltern, so wie alle übrigen Verwandten.

648

In den Kämpfen für Deutschlands Freiheit ist
unser Sohn und Bruder

Gefreiter

MARTIN SCHGANK

Steinbrucharbeiter

bei Orel gefallen.

Franz und Maria Schgank, Eltern; Justine und Anton,
Geschwister.

Hofraia, August 1943.

Wir bewahren unserem Arbeitskameraden ein treues
Angedenken.

Betriebsführer und Gefolgschaft des Straßenbauamtes in
Cilli.

638

Hart und schwer traf uns die traurige Nach-
richt, daß unser unvergesslicher Sohn, Bruder
und Schwager

ALOIS KOSCHIR

Panzer-Pionier

im 22. Lebensjahre, bei den schweren Kämpfen südlich
von Orel, am 16. Juli 1943, sein junges Leben ließ.

Goritichitz-Anderburg, im August 1943.

In tiefer Trauer: Anton und Maria Koschir, Eltern;
Anton, Franz, Stanislaus, Brüder; Josefine Nowak,
Schwester; Josef Nowak, Schwager, derzeit im Felde

611

Unfaßbar schwer traf mich die traurige Nach-
richt, daß mein innigstgeliebter einziger Sohn

ALOIS GERLITZA

Grenadier

im blühenden Alter von 20 Jahren, am 12. August 1943,
an der Ostfront bei Orel gefallen ist

Cilli, 1. September 1943

In tiefster Trauer denkt an sein fernes Grab die traurige
Mutter Josefa Gerlitzka

636